

ขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๘

วันอาสาฬหบูชา

วันเข้าพรรษาและวันงดดื่มสุราแห่งชาติ

แรม ๑ ค่ำ เดือน ๘

ข่าวเนติบัณฑิตยสภา

ศูนย์ประชาสัมพันธ์เนติบัณฑิตยสภา / THE BAR ASSOCIATION INFORMATION CENTER

เดือนกรกฎาคม ๒๕๖๕ ปีที่ ๓๕ ฉบับที่ ๓๙ ■ โทร. ๐ ๒๘๘๗ ๖๘๑๐, ๐ ๒๘๘๗ ๖๘๐๑-๗

<http://www.thethaibar.or.th>

**บทอาเศียรวาทถวายพระพรชัยมงคล
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
๒๘ กรกฎาคม ๒๕๖๕**

ประณตน์อมราชาอภิวาท
เฉลิมพระชนมพรรษามหาชัย
น้อมสำนึกในพระคุณกรุณาถ
เทิดพระเกียรติธรรารักษ์วงศ์จักรี
ธ บำเพ็ญกรณิจริยวัตร
บำบัดทุกข์บำรุงสุขนิรามัย
ขอพระองค์ทรงครองไทยครองใจราษฎร์
เจริญพระชนมายุยิ่งยืนนาน

เนื่องในโอกาสทศมินทร์บดินทร์สมัย
ประชาไทยล้วนจงรักและภักดี
อภิวาทบาทบงสุ์พระทรงศรี
พระบารมีปกเกล้าพองชาวไทย
สุมนัสชนปรีดีเปรมเกษมใส
บำราศภัยพ้นเพราะพระบิบาล
มิ่งขวัญชาตินิรทุกข์ทรงสุขสานต์
นิรันดรกาลขอพระองค์ทรงพระเจริญ

ด้วยเกล้าด้วยกระหม่อม ขอเดชะ
ข้าพระพุทธเจ้า กองบรรณาธิการจุลสารข่าวเนติบัณฑิตยสภา

ประพันธ์โดย นายรัฐวุฒิ นาคเกิด*

เนื่องจากปก

กฤษฎา บุญยสมิต*
วาสนา เกตุแห่ง**

“วันอาสาฬหบูชา วันเข้าพรรษา และวันงดดื่มสุราแห่งชาติ”

วันอาสาฬหบูชา ปีนี้ตรงกับวันพุธที่ ๑๓ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๕ มีความหมายว่า การบูชาในวันเพ็ญเดือนอาสาฬหบูชา หรือเดือน ๘ (ขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๘) เนื่องในโอกาสคล้ายวันที่พระพุทธเจ้า ทรงประกาศพระศาสนาเป็นครั้งแรก โดยแสดงปฐมเทศนา คือ ธัมมจักกัปปวัตตนสูตร โปรดพระปัญจวัคคีย์ ที่ป่าอิสิปตนมฤคทายวัน เมืองพาราณสี ในปีแรกที่ทรงตรัสรู้และเพราะผลของพระธรรมเทศนากัณฑ์นี้เป็นเหตุ ให้ท่านพระโกณฑัญญะในจำนวนพระปัญจวัคคีย์ทั้ง ๕ ได้ธรรมจักขุ (โสดาปัตติมรรค หรือ โสดาปัตติมรรคญาณ คือ ญาณที่ทำให้สำเร็จเป็นโสดาบัน) ดวงตาเห็นธรรม คือ ปัญญา รู้เห็นความจริงว่า สิ่งใดก็ตามมีความเกิดขึ้นเป็นธรรมดา สิ่งนั้นทั้งปวงล้วนมีความดับไปเป็นธรรมดา แล้วขอบรรพชาอุปสมบทต่อพระองค์ เป็นพระอรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้าองค์แรกของพระพุทธศาสนา และทำให้พระรัตนตรัยครบองค์ ๓ คือ พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์

* อัยการอาวุโส, ที่ปรึกษาอัยการสูงสุด สำนักงานอัยการสูงสุด, ภาควิชานิติศาสตร์และนิติวิทยา คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และกรรมการเมืองราชบัณฑิตยสภา, อนุกรรมการประชาสัมพันธ์ เนติบัณฑิตยสภา
** นักประชาสัมพันธ์ปฏิบัติการ เนติบัณฑิตยสภา

อ่านต่อหน้า ๔

ข่าวเนติบัณฑิตยสภา เดือน กรกฎาคม ๒๕๖๕ ปีที่ ๓๕ ฉบับที่ ๓๔๖

สารบัญ

- ๒ บทอาเศียรวาทถวายพระพรชัยมงคล
- ๓ สารบัญ รายชื่อผู้จัดทำ เนื่องจากปก
- ๔ เนื่องจากปก
- ๗ ปัญหาจากข้อหารือกฎหมายที่น่าสนใจ
- ๑๐ ภาษาอังกฤษสำหรับนักกฎหมาย
- ๑๒ วิเคราะห์ข้อสอบกฎหมาย : วิธีการตอบและตัวอย่าง
- ๑๔ บทความ “สถานะและการดำเนินคดีเกี่ยวกับ “กัญชา” ตามประมวลกฎหมายยาเสพติดหลังวันที่ ๙ มิถุนายน ๒๕๖๕”
- ๒๑ มุมข่าว
- ๒๓ ข่าวเนติบัณฑิตยสภา
- ๒๔ บรรณาธิการแถลง

คณะผู้จัดทำ อนุกรรมการประชาสัมพันธ์ ประธานฝ่ายอำนวยการ นายปรเมศวร์ อินทรชุมนุม รองประธานฝ่ายอำนวยการ
● นายกฤษฎา บุญยสมิต ฝ่ายอำนวยการ ● นายพงศ์พิเชษฐ์ จันทร์พริก ● นางสาวสุภาภรณ์ ไชยปุระ ● นายทรงพล สุวรรณพงศ์
● นางสาวฐษา เหมเวช ● ผศ.ดร.ศรีพัชรา สิทธิกำร ● นายเชษฐ สุขสมเกษม กองบรรณาธิการ บรรณาธิการ นายกฤษฎา บุญยสมิต
ผู้ช่วยบรรณาธิการ ผศ.ดร.สมหมาย จันทร์เรือง ● นายรังสิขัย บรรณกิจวิจารณ์ ● นายมนต์ชัย ชินนทรลีลา ● นายอำนาจ เนตยสุภา
● นายทีปกร โกมลพันธ์พร ● นางสาวลิตานันท์ ศรีวรรกร ● นายนิพนธ์นันทน์ บุรณะเจริญรักษ์ ● นายนิพนธ์ สิ้นเพ็ง ฝ่ายดำเนินการ
นางพรรณวริน แต่งอ่อน ● นายสิทธิฤทธิ์ โสวัณณะ ● นางวาสนา เกตุแห่ง กะเบียญ จัดส่ง ● นางสาววิศรา สุขโสภี

บทความหรือข้อคิดเห็นใด ๆ ที่ปรากฏในข่าวเนติบัณฑิตยสภาเป็นผลงานของผู้เขียนโดยเฉพาะ กองบรรณาธิการไม่จำเป็นต้องเห็นด้วย

ความเป็นมาของวันอาสาฬหบูชาในประเทศไทย^๑ “วันอาสาฬหบูชา” เป็นวันสำคัญทางพระพุทธศาสนาของประเทศไทยมาตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๐๑ โดยคณะสังฆมนตรี (มหาเถรสมาคม) ในสมัยนั้น ได้มีมติให้เพิ่มวันอาสาฬหบูชาเป็นวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา (ในประเทศไทย) ตามคำแนะนำของพระธรรมโกศาจารย์ (ชอบ อนุจารี) โดยคณะสังฆมนตรีได้ออกเป็นประกาศสำนักสังฆนายก กำหนดให้วันอาสาฬหบูชาเป็นวันสำคัญทางพระพุทธศาสนาพร้อมทั้งกำหนดพิธีอาสาฬหบูชาขึ้น เมื่อวันที่ ๑๔ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๐๑ ไม่ปรากฏหลักฐานในประเทศไทยว่าในสมัยก่อน พ.ศ. ๒๕๐๑ เคยมีการประกอบพิธีอาสาฬหบูชามาก่อนหรือไม่การกำหนดให้วันอาสาฬหบูชาเป็นวันสำคัญทางพระพุทธศาสนาของสำนักสังฆนายกในครั้งนี้เป็นครั้งแรกที่มีการกำหนดแบบแผนการประกอบพิธีนี้อย่างเป็นทางการ โดยหลังจาก พ.ศ. ๒๕๐๑ ซึ่งเป็นปีแรกที่เริ่มมีการรณรงค์ให้มีการประกอบพิธีอาสาฬหบูชา พุทธศาสนิกชนชาวไทยได้ร่วมใจกันประกอบพิธีนี้กันอย่างกว้างขวางและแพร่หลายไปทุกจังหวัด จนกลายเป็นพิธีสำคัญของพุทธศาสนิกชนไทยตั้งแต่นั้นมา ดังนั้นในวันที่ ๖ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๐๕ คณะรัฐมนตรีนำโดยจอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์ นายกรัฐมนตรีในสมัยนั้น จึงได้ลงมติให้ประกาศกำหนดเพิ่มให้วันอาสาฬหบูชา หรือวันขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๘ (ปีที่ตรงกับอธิกมาส^๒) และวันขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๘ หลัง (ปีที่ไม่ตรงกับอธิกมาส) เป็นวันหยุดราชการประจำปีอีก ๑ วัน เพื่อเป็นการให้ความสำคัญกับวันดังกล่าว ตลอดจนเป็นการอำนวยความสะดวกแก่พุทธศาสนิกชนที่จะไปประกอบพิธีกรรมทาง

พระพุทธศาสนาด้วย

สำหรับ**วันเข้าพรรษา**^๓ (วันแรม ๑ ค่ำ เดือน ๘) หรือ**เทศกาลเข้าพรรษา** (วันแรม ๑ ค่ำ เดือน ๘ ถึง วันขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๑๑) ถือเป็นวันสำคัญทางศาสนาพุทธที่สำคัญวันหนึ่งของประเทศไทย โดยมีกำหนดระยะเวลา ๓ เดือนในช่วงฤดูฝน ซึ่งวันเข้าพรรษาเป็นวันสำคัญทางพระพุทธศาสนาที่ต่อเนื่องมาจากวันอาสาฬหบูชา (วันขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๘) การเข้าพรรษาเป็นพุทธบัญญัติ ซึ่งพระภิกษุทุกรูปจะต้องปฏิบัติตาม หมายถึง การอธิษฐานอยู่ประจำที่ไม่เที่ยวจาริกไปยังสถานที่ต่าง ๆ เว้นแต่มีกิจกรรมจำเป็นจริง ๆ ช่วงจำพรรษาจะอยู่ในช่วงฤดูฝน คือ แรม ๑ ค่ำ เดือน ๘ ถึง ขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๑๑ ของทุกปี ดังนั้นวันเข้าพรรษา หมายถึง วันที่พระภิกษุในพระพุทธศาสนาอธิษฐานอยู่ประจำในวัดหรือเสนาสนะที่คุ้มแดดคุ้มฝนได้แห่งหนึ่ง ไม่ได้ไปค้างแรมในที่อื่นตลอด ๓ เดือน ในฤดูฝน

วันเข้าพรรษา ก่อให้เกิดประเพณีสำคัญ ๒ ประเพณี คือ ประเพณีการถวายผ้าอาบน้ำฝน และประเพณีแห่เทียนพรรษา โดยมีเรื่องเล่าความเป็นมาของประเพณีการถวายผ้าอาบน้ำฝน ว่าในสมัยพุทธกาลครั้งหนึ่งนางวิสาขาหมากุบาสิกาใช้ให้นางทาสี (หญิงรับใช้) ไปพระวิหารเชตวัน เพื่อนิมนต์พระภิกษุไปฉันภัตตาหารที่บ้าน ในวันนั้นฝนตกหนัก เมื่อนางทาสีไปถึงวัดเห็นพระภิกษุเปลือยกายอาบน้ำอยู่เกิดเข้าใจผิดว่าเป็นชีเปลือย จึงกลับมาบอกนางวิสาขาว่าในวัดไม่มีพระภิกษุเลยมีแต่พวกชีเปลือยกำลังอาบน้ำฝนอยู่ นางรู้ได้ทันทีว่านั่นไม่ใช่ชีเปลือยอย่างที่หญิงรับใช้เข้าใจแต่เป็นพระภิกษุที่เปลือยกายอาบน้ำฝนอยู่ ดังนั้น

^๑ กรมการศาสนา กระทรวงวัฒนธรรม : เอกสารประชาสัมพันธ์งานสัปดาห์ส่งเสริมพระพุทธศาสนา เนื่องในเทศกาลอาสาฬหบูชาและเข้าพรรษา ประจำปี ๒๕๖๑, โรงพิมพ์อักษรไทย, กรุงเทพฯ

^๒ อธิกมาส (อ่านว่า อะ-ทึ-กะ-มาด หรือ อะ-ทึก-กะ-มาด) เป็นคำที่มาจากภาษาบาลีสันสกฤต อธิก (อ่านว่า อะ-ทึ-กะ) แปลว่า เกิน มาก. มาส (อ่านว่า มา-สะ) แปลว่า พระจันทร์ หรือเดือน. อธิกมาส จึงหมายถึงเดือนที่เพิ่มขึ้นในปีจันทรคติ คือในปีนั้นมี ๑๓ เดือน แทนที่จะมี ๑๒ เดือนตามปรกติ มีเดือน ๘ สองหน จึงเรียกว่า ๘ สอง ๘. คือเมื่อหมดเดือน ๘ แล้วแทนที่จะนับเดือนต่อไปเป็นเดือน ๙ ก็ให้นับเดือน ๘ ซ้ำอีกครั้ง และเรียกเดือน ๘ ทั้งสองนี้ว่าเดือน ๘ แรก และเดือน ๘ หลัง การนับเดือนทางจันทรคติเป็นการนับเดือนแบบไทย ๆ โดยนับข้างขึ้นข้างแรมนั้น ทำให้ ๑ ปี มี ๓๕๔ วัน แทนที่จะเป็น ๓๖๕ วันโดยประมาณ ทำให้ขาดไปปีละ ๑๑ วัน เมื่อครบ ๓ ปี จึงต้องเพิ่มอีก ๑ เดือนเพื่อให้มีจำนวนวันครบตามจำนวนที่ควรจะเป็น. ปี ๒๕๕๓ เป็นปีอธิกมาส มีเดือน ๘ สองครั้ง. (ที่มา : เว็บไซต์ สำนักงานราชบัณฑิตยสภา)

หลังจากพระพุทธเจ้าและพระสาวกฉันภัตตาหารแล้ว นางวิสาขาจึงเข้าไปกราบทูลพระพุทธเจ้าเพื่อขอถวายผ้าอาบน้ำฝนแต่พระภิกษุและภิกษุณี นับตั้งแต่นั้น เป็นต้นมาจึงมีการถวายผ้าอาบน้ำฝนเป็นประจำจนเกิดเป็นประเพณีที่ชาวพุทธปฏิบัติสืบต่อมาจนถึงทุกวันนี้ นอกจากนี้ พระภิกษุจะได้มีโอกาสศึกษาเล่าเรียน พระพุทธพจน์ ศึกษาพระธรรมวินัยและประพฤติปฏิบัติธรรมอยู่กับพระเถระที่เป็นอุปัชฌาย์ อาจารย์ได้อย่างเต็มที่ ส่วนพุทธศาสนิกชนจะได้มีโอกาสบำเพ็ญบุญกุศล ทำบุญตักบาตร รักษาศีล สวดมนต์ ฟังธรรม เจริญภาวนา ตลอดพรรษา

ต่อมาเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๕๑ รัฐบาลได้ประกาศให้วันเข้าพรรษา เป็น “วันงดดื่มสุราแห่งชาติ” มีผลมาจากการรณรงค์งดดื่มสุราตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๖ เมื่อสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) ร่วมกับสำนักงานเครือข่ายองค์กรงดเหล้า (สคล.) และองค์กรภาคี มีโครงการ “งดเหล้าเข้าพรรษา” ขึ้น ซึ่งพบว่าผู้เข้าร่วมโครงการเป็นจำนวนมากและมีแนวโน้มที่จะเพิ่มขึ้นอีก จึงเริ่มมีแนวคิดว่าหากภาครัฐมีการกำหนดให้มีวันสำหรับงดดื่มสุราขึ้น ก็จะช่วยสนับสนุนให้มีคนสนใจอยากเข้าร่วมโครงการเลิกเหล้ามากขึ้น จนมาในปี พ.ศ. ๒๕๔๗ กระแสรณรงค์ให้มีวันงดดื่มสุราก็มีมาอีก เนื่องจากภาคีเครือข่ายองค์กรงดเหล้าจำนวนหลายหมื่นคน จากกว่า ๒๐๐ องค์กร เตรียมประกาศให้วันเข้าพรรษาในปีนั้น ซึ่งตรงกับวันที่ ๑ สิงหาคม เป็นวันงดดื่มสุราแห่งชาติ แต่ก็ได้เสียงตอบรับจากทางภาครัฐ การรวมตัวครั้งนั้นจึงเป็นเพียงการรวมพลคนงดเหล้าเข้าพรรษาเท่านั้น โดยเป็นการรวมพลครั้งใหญ่ที่สุดในการประกาศเจตนารมณ์ต่อเรื่องนี้ จนกระทั่งในวันที่ ๗ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๑ เครือข่ายพระสงฆ์นักพัฒนา ศูนย์วิจัยปัญหาสุรา เครือข่ายผู้ได้รับผลกระทบจากเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ มูลนิธิเมาไม่ขับ และภาคีเครือข่ายองค์กรงดเหล้า ได้เข้าพบ

นายชูศักดิ์ สิรินิล รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี ในรัฐบาลของนายสมัคร สุนทรเวช เพื่อเรียกร้องให้มีวันดังกล่าว ทำให้วันรุ่งขึ้น มีมติคณะรัฐมนตรี ลงวันที่ ๘ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๑ ประกาศให้วันเข้าพรรษาของทุกปีเป็น “วันงดดื่มสุราแห่งชาติ” จากที่ปกติจะรณรงค์แค่ “งดเหล้าเข้าพรรษา” เท่านั้น ดังความบางตอนในประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง วันงดดื่มสุราแห่งชาติ ประกาศ ณ วันที่ ๑๖ กรกฎาคม ๒๕๕๑ ว่า “ด้วยสังคมไทยเป็นสังคมที่มีวัฒนธรรมอันดีงามจนยึดถือเป็นธรรมเนียมปฏิบัติในวิถีชีวิตต่อเนื่องกันมาตลอดระยะเวลาอันยาวนาน โดยเมื่อถึงช่วงเวลาเข้าพรรษาดูตลอด ๓ เดือน จะตั้งสังฆะอธิษฐาน ลดละเลิกเหล้า รักษาศีล ๕...ดั่งนั้น เพื่อเป็นการสนับสนุนและส่งเสริมให้ประชาชนงดดื่มเหล้าในช่วงเทศกาลเข้าพรรษาอันจะเป็นพื้นฐานในการที่จะเลิกดื่มเหล้าตลอดไป คณะรัฐมนตรีจึงได้มีมติเมื่อวันที่ ๘ กรกฎาคม ๒๕๕๑ เห็นชอบให้กำหนด “วันเข้าพรรษา” เป็น “วันงดดื่มสุราแห่งชาติ”^๔ ซึ่งเริ่มใช้ครั้งแรกในวันที่ ๑๘ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งเป็นวันเข้าพรรษาในปีนั้น ต่อมาใน พ.ศ. ๒๕๕๒ นายกรัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการนโยบายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์แห่งชาติ จึงอาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๔ และมาตรา ๒๘ แห่งพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. ๒๕๕๑^๕ ออกประกาศสำนักนายกรัฐมนตรีเรื่อง กำหนดวันห้ามขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. ๒๕๕๒ ลงวันที่ ๓๐ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๒ ซึ่งกำหนดห้ามมิให้ผู้ใดขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในวันมาฆบูชา วันวิสาขบูชา วันอาสาฬหบูชา และวันเข้าพรรษา มีผลทำให้ร้านค้า ร้านของชำ ตลอดจนสถานประกอบการทุกแห่งทั่วประเทศ ต้องหยุดให้บริการและห้ามจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในวันเข้าพรรษา และมีการแก้ไขเพิ่มเติมประกาศสำนักนายกรัฐมนตรีดังกล่าว มาจนปัจจุบัน เป็นไปตามประกาศสำนักนายกรัฐมนตรีเรื่อง กำหนดวันห้ามขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

^๓ อ้างแล้ว ข้อ ๓

^๔ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๕ ตอนพิเศษ ๑๔๒ ง วันที่ ๒๕ สิงหาคม ๒๕๕๑ หน้า ๑๓.

^๕ พระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. ๒๕๕๑ “มาตรา ๒๘ ห้ามมิให้ผู้ใดขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในวัน หรือเวลาที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด โดยคำแนะนำของคณะกรรมการ ทั้งนี้ ประกาศดังกล่าวจะกำหนดเงื่อนไขหรือข้อยกเว้นใด ๆ เท่าที่จำเป็นไว้ด้วยก็ได้”

(ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๘ ลงวันที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘ ข้อ ๒ กำหนดว่า “ห้ามผู้ใดขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในวันมาฆบูชา วันวิสาขบูชา วันอาสาฬหบูชา วันเข้าพรรษาและวันออกพรรษา ยกเว้นการขายเฉพาะร้านค้าปลอดอากรภายในอาคารท่าอากาศยานนานาชาติ”^๖

อย่างไรก็ตาม วันเข้าพรรษา และวันงดดื่มสุราแห่งชาติ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๕ นี้ กระทรวงสาธารณสุขและภาคีเครือข่ายได้ร่วมกันจัดกิจกรรมรณรงค์ “วันงดดื่มสุราแห่งชาติ”^๗ ขึ้นเพื่อเสริมสร้างความผูกพันในครอบครัวให้เยาวชน และประชาชนทั่วไปตระหนักถึงอันตรายของการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ กระตุ้นให้เกิดการลด ละ เลิกการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และรับรู้กฎหมาย ตามพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้ถูกบรรจุอยู่ในกรอบเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนแห่งสหประชาชาติ (SDGs) และองค์การอนามัยโลก (WHO) ได้กำหนดกรอบนโยบายเพื่อสร้างสังคมปลอดภัยจากปัญหาการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

(SAFER) ซึ่งเป็นมาตรการหลักในการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

อนึ่ง พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี ยังได้มอบคำขวัญประจำวันงดดื่มสุราแห่งชาติ สำหรับ พ.ศ. ๒๕๖๕ ไว้ว่า “ปลอดเหล้า ปลอดภัย ห่างไกลโควิด ๑๙” โดยให้ความสำคัญกับสุขภาพของประชาชนคนไทยเนื่องจากการลด ละ เลิก ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ งดการสังสรรค์ ไม่ไปในสถานที่แออัด จะเป็นการช่วยเสริมสร้างภูมิคุ้มกันของร่างกาย ช่วยลดความเสี่ยงในการติดเชื้อ ลดความรุนแรงของโรคโควิด ๑๙ ทำให้ประเทศไทยสามารถเดินทางเข้าสู่การเป็นโรคประจำถิ่นได้อย่างปลอดภัย นอกจากนี้ สมเด็จพระสังฆราชสกลมหาสังฆปริณายก ตลอดจนผู้นำทุกศาสนาได้มีโอวาทมุ่งเน้นให้เห็นถึงผลกระทบด้านลบจากการดื่มสุรา เพื่อเป็นการสนับสนุน ส่งเสริมให้ประชาชน ลด ละ เลิก ดื่มสุราอีกเช่นกัน

ภาพหน้าปก

พระใหญ่ภูถ้ำกั้ว สกายวอล์คเชียงคาน จังหวัดเลย โดย นายพงศ์ชัย เกศวารีรักษ์ (อดีตผู้อำนวยการกองคลัง เนติบัณฑิตยสภา)

แหล่งข้อมูล

- กรมการศาสนา กระทรวงวัฒนธรรม : เอกสารประชาสัมพันธ์งานสัปดาห์ส่งเสริม พระพุทธศาสนา เนื่องในเทศกาลอาสาฬหบูชาและเข้าพรรษา ประจำปี ๒๕๖๑, โรงพิมพ์อักษรไทย, กรุงเทพฯ (ออนไลน์) ค้นเมื่อ ๑ กรกฎาคม ๒๕๖๕ จากเว็บไซต์กระทรวงวัฒนธรรม <https://www.m-culture.go.th>.
- พระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. ๒๕๕๑
ประกาศราชกิจจานุเบกษา วันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑. เล่ม ๑๒๕ ตอนที่ ๓๓ ก หน้า ๓๔.
- ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง วันงดดื่มสุราแห่งชาติ ประกาศ ณ วันที่ ๑๖ กรกฎาคม ๒๕๕๑, ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๕ ตอนที่พิเศษ ๑๔๒ ง วันที่ ๒๕ สิงหาคม ๒๕๕๑ หน้า ๑๓.
- ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง กำหนดวันห้ามขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๘ ประกาศ ณ วันที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘, ราชกิจจานุเบกษา วันที่ ๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘. เล่ม ๑๓๒ ตอนที่พิเศษ ๓๙ ง หน้า ๑๐.
- บทวิทยุรายการ “รู้ รัก ภาษาไทย” ออกอากาศทางสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย เมื่อวันที่ ๘ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ เวลา ๗.๐๐ - ๗.๓๐ น. (ออนไลน์) ค้นเมื่อ ๔ กรกฎาคม ๒๕๖๕ จากเว็บไซต์สำนักงานราชบัณฑิตยสภา <http://legacy.orst.go.th/?knowledges=อภิกมาส-๘-มีนาคม-๒๕๕๓>

^๖ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๒ ตอนที่พิเศษ ๓๙ ง วันที่ ๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘ หน้า ๑๐.

^๗ ข่าวออนไลน์. สธ. ชวนคนไทย งดเหล้าตลอดเข้าพรรษา ด้วยวิธี “๑ ลด ๓ เพิ่ม” เนื่องในวันงดดื่มสุราแห่งชาติ ปี ๖๕ (ที่มา : เว็บไซต์คมชัดลึกออนไลน์)

ปัญหาจากข้อหาหรือกฎหมายที่น่าสับสน

สุจิตรา แสงสายัณห์ อภิญญาสกุล*

การชำระหนี้ของผู้ร่วมค้าในนามของกิจการร่วมค้า**

ข้อเท็จจริง

สำนักงาน ชค. (ผู้ว่าจ้าง) ได้ทำสัญญาว่าจ้าง กิจการร่วมค้า ฤส. (ผู้รับจ้าง) ซึ่งประกอบด้วย บริษัท ฤ. ผู้ร่วมค้าที่ ๑ ร่วมลงทุนสัดส่วนร้อยละ ๙๘ ห้างหุ้นส่วนจำกัด ด. ผู้ร่วมค้าที่ ๒ ร่วมลงทุนสัดส่วนร้อยละ ๑ และห้างหุ้นส่วนจำกัด ช. ผู้ร่วมค้าที่ ๓ ร่วมลงทุนสัดส่วนร้อยละ ๑ ให้ทำการก่อสร้างอาคารสำนักงานพร้อมบ้านพักและสิ่งก่อสร้างประกอบ กำหนดแล้วเสร็จภายใน ๗๒๐ วัน นับถัดจากวันที่ได้รับมอบพื้นที่ก่อสร้าง (ครบกำหนดวันที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๖๕)

ในระหว่างปฏิบัติงานตามสัญญา กิจการร่วมค้า ฤส. ในฐานะผู้รับจ้างได้มีหนังสือขอแก้ไขเปลี่ยนแปลงสัญญาหลายครั้ง รวมถึงได้มีหนังสือแจ้งขอส่งมอบงานงวดที่ ๑ และที่ ๓ ซึ่งหนังสือดังกล่าวลงนามโดยนาย ร. กรรมการผู้จัดการของบริษัท ฤ. ผู้ร่วมค้าที่ ๑ ในนามกิจการร่วมค้า ฤส. มาโดยตลอด

ต่อมาห้างหุ้นส่วนจำกัด ช. ผู้ร่วมค้าที่ ๓ แจ้งว่า นาย ร. กรรมการผู้จัดการของบริษัท ฤ. ผู้ร่วมค้าที่ ๑ ได้ถึงแก่ความตายแล้ว และกิจการร่วมค้า ฤส. ได้มีหนังสือแจ้งขอส่งมอบงานงวดที่ ๒ ที่ ๔ ที่ ๑๒ ที่ ๑๙ ที่ ๒๕ ที่ ๓๐ ที่ ๓๕ ที่ ๔๐ ที่ ๔๕ ที่ ๕๐ และที่ ๕๕ ลงนามโดยนาย ว. หุ้นส่วนผู้จัดการของห้างหุ้นส่วนจำกัด ช. ผู้ร่วมค้าที่ ๓ ในนามกิจการร่วมค้า ฤส. ซึ่งต่อมาคณะกรรมการตรวจรับพัสดุได้มีมติเห็นชอบการส่งมอบงานดังกล่าว

ทั้งนี้ สัญญากิจการร่วมค้า (Joint Venture) ซึ่งเป็นเอกสารอันเป็นส่วนหนึ่งของสัญญาจ้างก่อสร้างนี้ ข้อ ๓ ระบุว่า “ในการประกอบกิจการร่วมค้านี้ให้ผู้ร่วมค้ารับผิดชอบตามจำนวนสัดส่วนผู้ถือหุ้น โดยให้บริษัท ฤ. เป็นผู้ประกอบกิจการหลักในการบริหาร”

อนึ่ง ความคืบหน้าและผลการปฏิบัติงานตามสัญญา ณ ปัจจุบัน ผู้รับจ้างได้ทำงานแล้วเสร็จคิดเป็นร้อยละ ๑๖ ซึ่งงานล่าช้ากว่าแผนงานคิดเป็นร้อยละ ๖๕ และคงเหลือระยะเวลาก่อสร้างเพียง ๒๓๙ วัน คิดเป็นร้อยละ ๓๒

ข้อหาหรือ

สำนักงาน ชค. จึงขอหาหรือว่า

๑. หากไม่มีหนังสือมอบอำนาจจากบริษัท ฤ. นาย ว. หุ้นส่วนผู้จัดการของห้างหุ้นส่วนจำกัด ช. ผู้ร่วมค้าที่ ๓ ดำเนินการส่งมอบงานโครงการก่อสร้างดังกล่าวตามสัญญาจ้าง ขอบด้วยกฎหมายหรือไม่ อย่างไร

๒. หากคณะกรรมการตรวจรับพัสดุมีมติเห็นชอบว่างานที่ส่งมอบถูกต้องครบถ้วนตามสัญญาจ้าง สำนักงาน ชค. สามารถเบิกจ่ายเงินค่าจ้างให้แก่กิจการร่วมค้า ฤส. ผู้รับจ้าง ได้หรือไม่

คำวินิจฉัย

สำนักงานอัยการสูงสุดพิจารณาแล้วมีความเห็นดังนี้

๑. ในประเด็นข้อหาหรือที่ ๑ เห็นว่า เมื่อกิจการร่วมค้า ฤส. ประกอบด้วยผู้ร่วมค้า ๓ ราย คือ บริษัท ฤ. ผู้ร่วมค้าที่ ๑ ห้างหุ้นส่วนจำกัด ด. ผู้ร่วมค้าที่ ๒ และห้างหุ้นส่วนจำกัด ช. ผู้ร่วมค้าที่ ๓ โดยผู้ร่วมค้าทั้ง ๓ ราย ไม่ได้จดทะเบียนให้กิจการร่วมค้า ฤส. เป็นนิติบุคคลแยกต่างหากจากผู้ร่วมค้าทั้ง ๓ รายดังกล่าว จึงถือได้ว่ากิจการร่วมค้า ฤส. มีลักษณะเป็นห้างหุ้นส่วนสามัญไม่จดทะเบียน และหากการใด ๆ อันผู้ร่วมค้ารายใดรายหนึ่งได้จัดทำไปในทางที่เป็นธรรมดาการค้าขายของกิจการร่วมค้านั้น ผู้ร่วมค้าทุกรายย่อมมีความผูกพันในการนั้น ๆ ด้วย และจะต้องรับผิดชอบร่วมกันโดยไม่จำกัด

* อัยการประจำสำนักงานอัยการสูงสุด สำนักงานอัยการพิเศษฝ่ายสัญญาและหรือ ๔

** สำนวนข้อหาหรือสำนักงานอัยการสูงสุด สำนักงานที่ปรึกษาทนายความ เลขรับที่ ท.๑๗/๒๕๖๕

จำนวนในการชำระหนี้อันได้ก่อให้เกิดขึ้นเพราะจัดการไปเช่นนั้น ทั้งนี้ ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๐๕๐ และเมื่อกรณีถือได้ว่ากิจการร่วมค้า ถส. มีลักษณะเป็นห้างหุ้นส่วนสามัญไม่จดทะเบียนแล้ว ถึงแม้จะมีข้อจำกัดอำนาจของผู้ร่วมค้ารายหนึ่งในการที่จะผูกพันผู้ร่วมค้ารายอื่น ๆ ข้อจำกัดเช่นนั้นก็หาไม่ผลถึงบุคคลภายนอกไม่ ตามนัยประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๐๕๓ ดังนั้น แม้ในสัญญากิจการร่วมค้า ซึ่งเป็นเอกสารแนบท้ายสัญญาและถือเป็นส่วนหนึ่งของสัญญาจ้าง จะได้กำหนดข้อตกลงเกี่ยวกับสัดส่วนการร่วมลงทุนและความรับผิดชอบระหว่างผู้ร่วมค้าด้วยกัน รวมทั้งกำหนดให้บริษัท ถ. ผู้ร่วมค้าที่ ๑ เป็นผู้ประกอบกิจการหลักในการบริหารก็ตาม ข้อตกลงดังกล่าวก็หาไม่ผลถึงสำนักงาน ชค. ในฐานะผู้ว่าจ้าง ซึ่งเป็นบุคคลภายนอกไม่ ดังนั้น ผู้ร่วมค้าทั้ง ๓ ราย จึงมีหน้าที่ในการก่อสร้างอาคารและสิ่งปลูกสร้างให้เป็นไปตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในสัญญาจ้าง โดยผู้ร่วมค้าทั้ง ๓ รายต้องผูกพันกันเป็นลูกหนี้ร่วมกันตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๒๘๗ และมาตรา ๑๐๕๐ และเมื่อหนี้ถึงกำหนดชำระผู้ร่วมค้ารายหนึ่งรายใดในกิจการร่วมค้า ถส. ย่อมสามารถชำระหนี้ได้ และเมื่อผู้ร่วมค้ารายหนึ่งในฐานะลูกหนี้ร่วมได้ชำระหนี้นั้น ย่อมได้เป็นประโยชน์แก่ลูกหนี้คนอื่น ๆ ด้วยตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๒๘๒ ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น แม้ไม่มีหนังสือมอบอำนาจจากบริษัท ถ. นาย ว. หุ้นส่วนผู้จัดการของห้างหุ้นส่วนจำกัด ช. ผู้ร่วมค้าที่ ๓ ในฐานะลูกหนี้ร่วมและในฐานะหนึ่งในผู้ร่วมค้าในกิจการร่วมค้า ถส. ผู้รับจ้าง ย่อมสามารถชำระหนี้ โดยการส่งมอบงานตามสัญญาจ้างให้แก่สำนักงาน ชค. ผู้ว่าจ้างได้

๒. ในประเด็นข้อหาข้อที่ ๒ เห็นว่า หากสำนักงาน ชค. ผู้ว่าจ้าง เห็นว่าการส่งมอบงานของผู้รับจ้างถูกต้องตามเงื่อนไขของสัญญาและได้พิจารณาตรวจรับมอบงานตามสัญญาแล้ว ผู้ว่าจ้างก็มีหน้าที่ต้องดำเนินการให้เป็นตามสัญญาจ้าง ข้อ ๔

อย่างไรก็ดี เพื่อให้การบริหารสัญญาของผู้ว่าจ้างไม่เกิดความเสียหาย แม้ว่าคณะกรรมการตรวจรับพัสดุมีมติเห็นว่างานที่ส่งมอบส่วนใดถูกต้อง

ครบถ้วนตามสัญญาจ้าง แต่ก่อนการพิจารณาเบิกจ่ายเงินค่าจ้างให้แก่ผู้รับจ้างรายกิจการร่วมค้า ถส. ตามสัญญา สำนักงาน ชค. ควรพิจารณาเรื่องการใช้สิทธิเลิกสัญญากรณีผู้รับจ้างชำระหนี้ไม่ถูกต้องตามสัญญาจ้าง ข้อ ๕ วรรคสาม ด้วยเนื่องจากข้อเท็จจริงได้ความว่า ณ ปัจจุบัน ผู้รับจ้างยังทำงานได้ไม่ถึงร้อยละ ๒๐ ของงานทั้งหมดตามสัญญา ในขณะที่เหลือเวลาการทำงานตามสัญญาเพียงถึงวันที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๖๕ เท่านั้น โดยหากมีการพิจารณาข้อเท็จจริงเกี่ยวกับความสามารถและความเป็นไปได้ในการทำงานของผู้รับจ้างประกอบแล้ว มีเหตุให้เชื่อได้ว่าผู้รับจ้างไม่สามารถทำงานได้แล้วเสร็จตามสัญญาแล้ว และสำนักงาน ชค. พิจารณาใช้สิทธิบอกเลิกสัญญา ผู้รับจ้างจะต้องคืนเงินค่าจ้างล่วงหน้าที่ได้รับไปและรับผิดชอบในค่าเสียหายที่เกิดขึ้น รวมทั้งค่าใช้จ่ายที่เพิ่มขึ้นในการทำงานนั้นต่อให้แล้วเสร็จตามสัญญา ซึ่งสำนักงาน ชค. ในฐานะผู้ว่าจ้างย่อมมีสิทธิที่จะหักเอาจากเงินที่บังคับจากหลักประกันสัญญาหรือจำนวนเงินใด ๆ รวมถึงค่าจ้างที่จะจ่ายให้แก่ผู้รับจ้างได้ตามสัญญาจ้าง ข้อ ๑๖ และข้อ ๑๗ และเป็นกรณีที่ต้องประเมินความเสียหายต่าง ๆ ที่จะได้รับจากการเลิกสัญญา ดังกล่าวเปรียบเทียบกับจำนวนค่าจ้างที่ผู้รับจ้างจะได้รับจากการส่งมอบงานถูกต้องครบถ้วนตามสัญญา เพื่อประกอบการพิจารณาในส่วนที่เกี่ยวข้องตามอำนาจหน้าที่ต่อไป

หมายเหตุ

๑. หลักการตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๐๒๕ มาตรา ๑๐๓๕ และมาตรา ๑๐๕๐

มาตรา ๑๐๒๕ กำหนดว่า อันว่าห้างหุ้นส่วนสามัญนั้น คือห้างหุ้นส่วนประเภทซึ่งผู้เป็นหุ้นส่วนทุกคนต้องรับผิดชอบร่วมกันเพื่อหนึ่งทั้งปวงของหุ้นส่วน โดยไม่มีจำกัด

มาตรา ๑๐๕๐ กำหนดว่า การใด ๆ อันผู้เป็นหุ้นส่วนคนใดคนหนึ่งได้จัดทำไปในทางที่เป็นธรรมดาการค้าขายของห้างหุ้นส่วนนั้น ท่านว่าผู้เป็นหุ้นส่วนหมดทุกคนย่อมมีความผูกพันในการนั้น ๆ ด้วย และจะต้องรับผิดชอบร่วมกันโดยไม่จำกัดจำนวนในการชำระหนี้

อันได้ก่อให้เกิดขึ้นเพราะการจัดการไปเช่นนั้น

๒. กิจการร่วมค้า (Joint Venture) เป็นการที่บุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคลตั้งแต่สองฝ่ายขึ้นไปเข้ารวมตัวกัน เพื่อดำเนินกิจการอย่างใดอย่างหนึ่ง โดยตกลงแบ่งผลกำไรหรือขาดทุนของกิจการร่วมกันหรือตามสัดส่วนของการลงทุนในกิจการนั้น เมื่อไม่ได้มีการจดทะเบียนเป็นนิติบุคคลแยกต่างหากจากผู้ร่วมค้าแล้ว **กิจการร่วมค้าจึงถือเป็นห้างหุ้นส่วนสามัญไม่จดทะเบียน** ผู้ร่วมค้าทุกรายจึงต้องรับผิดชอบร่วมกันโดยไม่จำกัดจำนวนในการชำระหนี้ ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๐๒๕ และมาตรา ๑๐๕๐

ทั้งนี้ ศาลฎีกาได้มีแนวคำพิพากษาที่วินิจฉัยไว้ทำนองเดียวกันดังต่อไปนี้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๓๘๔๘/๒๕๓๑ เมื่อข้อเท็จจริงฟังได้ว่า จำเลยที่ ๑ กับบริษัท ด. และบริษัท อ. ได้จดทะเบียนการค้าสำหรับงานก่อสร้างสะพานไว้กับสรรพากรว่า “สาธรรบริดจ์จอยเวนเจอร์” โดยมี อ. เป็นผู้มีส่วนราชการแทน เช่นนี้ย่อมเป็นที่เห็นได้ว่า กิจการ “สาธรรบริดจ์จอยเวนเจอร์” ก็คือห้างหุ้นส่วนสามัญไม่จดทะเบียนเป็นนิติบุคคลซึ่งจำเลยที่ ๑ กับบริษัทในต่างประเทศอีกสองบริษัทร่วมกันกระทำในประเทศไทยนั่นเอง ดังนั้น เมื่อรถยนต์บรรทุกของโจทก์ตกลงไปในหลุมที่ “สาธรรบริดจ์จอยเวนเจอร์” ขุดไว้อันเป็นการละเมิดตามฟ้อง เกิดขึ้นในกิจการที่เป็นธรรมดาของ “สาธรรบริดจ์จอยเวนเจอร์” จำเลยที่ ๑ จึงต้องรับผิดชอบโดยไม่จำกัดจำนวนในการชำระหนี้ที่เกิดขึ้นจากการละเมิดนั้น ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๐๕๐ โจทก์จึงฟ้องจำเลยที่ ๑ ได้ ทั้งการที่จำเลยที่ ๓ รับประกันภัยค่าจ้าง “สาธรรบริดจ์จอยเวนเจอร์” สัญญาประกันภัยก็ผูกพันจำเลยที่ ๑ ด้วย เมื่อจำเลยที่ ๑ ต้องรับผิดชอบต่อวินาศภัยที่เกิดขึ้นตามฟ้อง โจทก์จึงมีอำนาจฟ้องจำเลยที่ ๓ ให้ร่วมรับผิดชอบกับจำเลยที่ ๑ ได้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๕๓๑๖/๒๕๕๙ จำเลยที่ ๑ กับบริษัทต่างประเทศยื่นคำขอจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มใช้ชื่อประกอบการค้าว่า “กิจการร่วมค้า ก.” เข้าทำสัญญากับกรุงเทพมหานคร กิจการร่วมค้าก็คือห้างหุ้นส่วนสามัญไม่จดทะเบียนนิติบุคคล ซึ่งจำเลยที่ ๑ กับบริษัทต่างประเทศร่วมกันกระทำในประเทศไทย

นั่นเอง แม้หลังจากกิจการร่วมค้าฯ ดำเนินไปได้ระยะหนึ่ง จำเลยที่ ๑ โอนสัดส่วนการลงทุนทั้งหมดไปให้จำเลยที่ ๒ แต่กิจการร่วมค้ามีชื่อของจำเลยที่ ๑ เป็นชื่อกิจการร่วมค้ามาโดยตลอด และเป็นสื่อในการประเมินภาษีคดีนี้เนื่องจากกิจการร่วมค้าไม่ได้ยื่นแบบแสดงรายการเสียภาษีเงินได้นิติบุคคลและภาษีมูลค่าเพิ่มในช่วงที่ใช้ชื่อจำเลยที่ ๑ เป็นชื่อกิจการร่วมค้า ดังนั้น จำเลยที่ ๑ จึงต้องรับผิดชอบต่อโจทก์ในบรรดาหนี้ของกิจการร่วมค้าตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๐๕๔

๓. หลักการตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๒๙๒ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๑๐๕๓ มาตรา ๒๙๒ วรรคหนึ่ง กำหนดว่า การที่ลูกหนี้ร่วมกันคนหนึ่งชำระหนี้นั้น ย่อมได้เป็นประโยชน์แก่ลูกหนี้คนอื่น ๆ ด้วย วิธีเดียวกันนี้ท่านใช้บังคับแก่การใด ๆ อันพึงกระทำแทนชำระหนี้ วางทรัพย์สินแทนชำระหนี้ และหักกลบลบหนี้ด้วย

มาตรา ๑๐๕๓ กำหนดว่า ห้างหุ้นส่วนซึ่งมิได้จดทะเบียนนั้น ถึงแม้จะมีชื่อจำกัดอำนาจของหุ้นส่วนคนหนึ่งในการที่จะผูกพันผู้เป็นหุ้นส่วนคนอื่น ๆ ท่านว่าข้อจำกัดเช่นนั้นก็มีผลถึงบุคคลภายนอกไม่

๔. เมื่อพิจารณาสัญญากิจการร่วมค้า (Joint Venture) ระหว่างผู้ร่วมค้าทั้งสามราย ในข้อ ๓ ที่ระบุให้ผู้ร่วมค้ารับผิดชอบตามจำนวนสัดส่วนผู้ถือหุ้น และให้บริษัท ก. ผู้ร่วมค้าที่ ๑ เป็นผู้ประกอบกิจการหลักในการบริหาร เป็นเพียงข้อกำหนดอำนาจของผู้ร่วมค้าแต่ละรายในการที่จะผูกพันผู้เป็นผู้ร่วมค้ารายอื่นในฐานะหุ้นส่วนด้วยกัน สัญญากิจการร่วมค้าดังกล่าวจึงไม่มีผลต่อสิทธิและหน้าที่ของผู้รับจ้างที่มีต่อผู้ว่าจ้าง ซึ่งเป็นบุคคลภายนอก ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๐๕๓ และผู้ร่วมค้าทั้งสามยังต้องร่วมกันรับผิดชอบต่อผู้ว่าจ้างอย่างลูกหนี้ร่วมในการที่จะปฏิบัติการชำระหนี้ของกิจการร่วมค้าตามสัญญาจ้างก่อสร้างตามผลของประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๐๒๕ และมาตรา ๑๐๕๐ ดังนั้น ผู้ร่วมค้ารายใดรายหนึ่งย่อมสามารถชำระหนี้ให้แก่เจ้าหนี้ในนามของผู้ร่วมค้าทุกรายได้ และการชำระหนี้ดังกล่าวย่อมได้เป็นประโยชน์แก่ผู้ร่วมค้ารายอื่นด้วย ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๒๙๒

วิเคราะห์ข้อสอบแปลอังกฤษเป็นไทยผู้ช่วยผู้พิพากษา (สนามใหญ่) สอบวันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕ (ตอนที่ ๑)

ข้อสอบข้อนี้ ผู้แต่งดัดแปลงมาจากบทความ “Thai parliament passes new narcotics bill that could ease overcrowded prisons” ซึ่งปรากฏในสำนักข่าวรอยเตอร์ (Reuters) เมื่อวันที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๐๒๑ (พ.ศ. ๒๕๖๔) เป็นครั้งแรกที่ข้อสอบแปลมีจำนวนประโยคมากกว่าจำนวนคะแนนเต็มที่มี คือ มี ๖ ประโยค โดยมีคะแนนเต็ม ๕ คะแนน จาก ๖ ประโยคดังกล่าว มี ๓ ประโยคยาวมาก บางประโยคมีคำศัพท์เฉพาะอยู่หลายคำ ประโยคที่ง่ายที่สุดคือ ประโยคสุดท้าย แต่แปลประโยคสุดท้ายได้ก็เชื่อว่าจะได้ ๑ คะแนน เนื่องจากต้องแปลทั้งหมด ๖ ประโยค เพื่อ ๕ คะแนน อย่างไรก็ตาม เมื่อประโยคสุดท้ายสั้นที่สุดและไม่มีคำศัพท์ที่ยาก ควรแปลเก็บคะแนนโดยหวังว่ากรรมการน่าจะให้ ๑ คะแนนก่อน ทั้งการแปลประโยคนี้ได้ไม่จำเป็นต้องแปล ๕ ประโยคก่อนหน้านั้นได้

“...The new law should naturally lower the prison population which is at extreme levels.” คนส่วนใหญ่รวมทั้งผู้เขียนคงแปลว่า “กฎหมายใหม่จะช่วยลด...” แต่ตรงคำตอบระบุว่า “กฎหมายดังกล่าวจะช่วยลดจำนวนผู้ต้องขังในเรือนจำที่มีความแออัดในระดับสูงมาก ให้น้อยลง” นอกจากนี้ คำที่ธงไม่ได้แปลคือ “naturally” ซึ่งเป็นคำวิเศษณ์ (adverb) แปลว่า โดยธรรมชาติ ตามธรรมชาติ หรือตามธรรมดา นั้นแสดงให้เห็นว่าการแปลเพื่อทำข้อสอบอาจไม่จำเป็นต้องแปลทุกคำเสมอไปจึงจะได้คะแนนดี แต่ก็ต้องสังเกตว่า คำที่อาจ

จะละหรือข้ามไม่แปลโดยส่วนใหญ่แล้วมักจะเป็นคำวิเศษณ์ที่ไม่ได้ทำให้ความที่ได้จากการแปลเสียไปอย่างไรเสีย ผู้เข้าสอบก็ต้องแปลประธาน กริยา และหรือกรรม (ถ้ามี) รวมทั้งคำคุณศัพท์แน่นอน จึงต้องพิจารณาว่าหากการแปลคำวิเศษณ์เข้าไปด้วยจะทำให้ประโยคอ่านแล้วดูทะแม่ง การละไว้อาจจะดีกว่า

“lower” เป็นกริยาแปลว่า ให้น้อยลง ลดลง synonyms ของ lower ที่พบในประโยคแรกคือ “drop” อีกคำหนึ่งที่ใช้ได้คือ คำที่ปรากฏในพาดหัวข่าว “ease” เราอาจจะแปลไปว่า “กฎหมายใหม่จะช่วยลดจำนวนประชากรในคุก...” คำว่า “the prison population” คือ แปลตรงตัวก็ “ประชากรในคุก” แต่จริงก็มีการেলাให้สละสลวยเป็น “ผู้ต้องขังในเรือนจำ” แบบนี้ก็ต้องจดจำวิธีการปรับแต่งคำเอาไว้ใช้

“extreme” (adj.) แปลว่า ที่ร้ายแรงมาก ระดับที่มากที่สุด ที่สุด เมื่อมาใช้ขยายคำว่า ประชากร จึงแปลว่า “ซึ่งอยู่ในระดับที่สูงมาก” ก็น่าจะเพียงพอ แต่ตรงที่ลึกซึ้งโดยขยายความคำแปลไปว่า ที่สูงมาก คือ เป็นเรื่องความแออัด อนึ่ง การใช้ at ซึ่งเป็นคำบุพบท (preposition) ในความหมายว่า ณ ระดับใดระดับหนึ่ง จะใช้ในรูปแบบ at ... level

เมื่อกลับมาพิจารณาที่ประโยคแรก “Thai parliament passed a new narcotics bill that emphasizes prevention and treatment rather than punishment for small – scale drug users, and introduces tougher measures against organized crime, which

* ผู้พิพากษาศาลชั้นต้นประจำองผู้ช่วยผู้พิพากษาศาลฎีกา

could lead to a drop in the numbers of inmates in the overcrowded Thai prison system.”

คำว่า “parliament” แปลว่า รัฐสภา ส่วนวลีที่ว่า passed a new narcotics bill จึงคำตอบก็แปลตรงตัวว่า “ผ่าน” ร่างกฎหมายยาเสพติด โดยไม่ต้องกังวลว่า คำว่า pass เติม - ed เป็นรูปอดีต จะต้องแปลเป็นภาษาไทยว่า “ได้ผ่าน (ไปแล้ว)” ส่วนคำว่า “narcotics” สามารถใช้คำว่า drug แทนได้

คำว่า “bill” ยังแปลเพียงว่า ร่างกฎหมาย เนื่องจากภายหลังจากร่างกฎหมายได้รับความเห็นชอบของรัฐสภาแล้ว ยังมีกระบวนการที่นายกรัฐมนตรีต้องนำร่างกฎหมายขึ้นทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายพระมหากษัตริย์เพื่อทรงลงพระปรมาภิไธย ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๑๔๕ อย่างไรก็ตาม คำว่า “bill” อาจแปลอย่างกว้าง ๆ ว่า กฎหมาย ก็ได้ อย่างที่ปรากฏในประโยคที่สองซึ่งมีการใช้ถ้อยคำที่อ้างอิงถึงร่างกฎหมายนี้ในประโยคที่หนึ่งว่า “legislation” ซึ่งคำว่า legislation นี้ยังหมายความรวมถึง การตรากฎหมาย หรือการออกกฎหมายด้วย

สังเกตว่า หลังคำว่า that จะเป็นการเขียนตามหลักไวยากรณ์เรื่องโครงสร้างขนาน (Parallelism) คือ ...that emphasizes...and introduces...คือ ตามด้วยกริยาทั้งสองส่วน นอกจากนี้ กริยาทั้งสองตัวต้องเติม -s เนื่องจากประธานในส่วนนี้ คือ a new narcotics bill เป็นเอกพจน์ กริยาจึงต้องเติม -s ตามหลักการสอดคล้องกันระหว่างประธานกับกริยา (Agreement of Subject and Verb)

“emphasize” เป็นคำยากแต่ที่ใช้บ่อย แปลว่า ย้ำ เน้น ให้ความสำคัญ synonyms คำอื่น ๆ เช่น stress, highlight, accentuate

แนวคิดในการเรื่องการลดถอนความผิดทางอาญา (decriminalization) ของความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด มีมาตั้งแต่ปี ๒๕๕๙ จากการประชุม “UNGASS” (United Nations General Assembly Special Session on Drugs) (การประชุมสมัยพิเศษของสมัชชาแห่งสหประชาชาติว่าด้วยยาเสพติด) เนื่องจากนานาชาติ ได้มีนโยบายทำสงครามกับยาเสพติดเป็นเวลาหลายสิบปี แต่ก็ยังไม่ชนะ ทั้งยังเสียค่าใช้จ่ายและทรัพยากรเป็นจำนวนมาก จึงปรับนโยบายเป็นการอยู่ร่วมกับยาเสพติดแบบรู้เท่าทัน ซึ่งเจตนาของร่างกฎหมายฉบับนี้ที่เน้นเรื่อง**การป้องกันและการรักษา (prevention and treatment) มากกว่าการลงโทษ (punishment)** ก็สอดคล้องกับแนวคิดดังกล่าว ผู้เขียนได้เคยเขียนในคอลัมน์นี้ในหัวข้อเรื่อง “การทบทวนแนวคิดเกี่ยวกับกฎหมายยาเสพติด” ตีพิมพ์ในข่าวเนติบัณฑิตยสภา เดือนกรกฎาคม ๒๕๕๙ ปีที่ ๒๙ ฉบับที่ ๓๒๔ หน้า ๑๓ - ๑๔ ผู้ที่สนใจสามารถย้อนกลับไปศึกษาเพิ่มเติมได้

“Drug user” แปลตรงตัวว่า ผู้ใช้ยาเสพติด แต่คงแปลว่า ผู้เสพยาเสพติด ส่วนคำว่า “tougher” ซึ่งแปลว่า ที่หนักขึ้น ที่ยากขึ้น เป็นคำที่มีความหมายเดียวกับคำว่า “more severe” ในประโยคที่สี่

คำว่า “Organized crime” จึงคำตอบแปลว่า อาชญากรรมที่มีลักษณะเป็นองค์กร แต่อาจแปลว่า “**องค์กรอาชญากรรม**” ก็ได้

จึงคำตอบประโยคแรก “รัฐสภาของประเทศไทย ผ่านร่างกฎหมายยาเสพติดใหม่ที่น่าเน้นการป้องกันและการรักษา มากกว่าการลงโทษในกรณีผู้เสพยาเสพติดเพียงเล็กน้อย และนำมาตราการที่หนักขึ้นไปใช้กับอาชญากรรมที่มีลักษณะเป็นองค์กร ซึ่งจะนำไปสู่การลดจำนวนผู้ต้องขังในระบบเรือนจำของไทยที่แออัดเกินไป”

วิเคราะห์ข้อสอบกฎหมาย : วิธีการตอบและตัวอย่าง

รุจิษฐ์ ชัยภิวตรักดี*

ข้อสอบอัยการผู้ช่วย (สนามจิ๋ว) พ.ศ. ๒๕๖๕ วิชากฎหมายอาญา

คำถาม

ข้อ ๓. จงอธิบายหลักการกระทำความผิดโดยทางอ้อม (Innocent Agent) กับผู้ใช้ให้ผู้อื่นกระทำความผิด (Instigator) ว่ามีความเหมือนและแตกต่างกันอย่างไร

ให้วิเคราะห์ว่ากรณีนายหนึ่งใช้นายสองซึ่งพักอาศัยอยู่บ้านเดียวกันกับนายสามให้ไปเอานาฬิกาข้อมือที่นายสามใช้เป็นประจำมาให้ตนเอง โดยนายหนึ่งบอกนายสองว่านาฬิกาข้อมือดังกล่าวเป็นของนายหนึ่ง ที่ให้นายสามยืมไป แต่นายสามยังไม่ได้เอามาคืน ทั้งที่ความจริงแล้วนาฬิกาข้อมือเป็นของนายสาม นายสองหลงเชื่อจึงไปเอานาฬิกาข้อมือของนายสามมาให้กับนายหนึ่ง ดังนี้ นายหนึ่งและนายสองจะต้องรับผิดทางอาญาตามหลักกฎหมายดังกล่าวหรือไม่ อย่างไร

ธงคำตอบ

หลักการกระทำความผิดโดยทางอ้อม (Innocent Agent) คือ การที่ผู้กระทำความผิดได้ใช้หรือหลอกบุคคลอื่นให้กระทำความผิดโดยผู้ที่ถูกใช้หรือถูกหลอก ไม่มีเจตนาที่จะกระทำความผิด ดังนั้น ผู้ที่ถูกใช้หรือถูกหลอกจึงไม่ต้องรับผิดฐานกระทำโดยเจตนาเพราะไม่รู้ข้อเท็จจริงอันเป็นองค์ประกอบภายนอกของความผิด แต่ผู้ที่ถูกใช้หรือถูกหลอกอาจต้องรับผิดฐานกระทำโดยประมาทหากความไม่รู้ข้อเท็จจริงนั้นเกิดจากความ

ประมาทของตน ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๕๙ อย่างไรก็ตาม แม้ผู้ที่ถูกใช้หรือถูกหลอกต้องรับผิดฐานประมาทก็ตาม ผู้ที่ใช้หรือหลอกก็ยังคงเป็นผู้กระทำความผิดโดยทางอ้อมที่ต้องรับผิดจากการกระทำดังกล่าวอยู่

ส่วนผู้ใช้ให้ผู้อื่นกระทำความผิด (Instigator) กล่าวคือ ผู้ใช้ต้องมีการกระทำอันเป็นการก่อให้เกิดผู้อื่นกระทำความผิด และต้องมีเจตนาก่อให้เกิดผู้อื่นกระทำความผิด อีกทั้งการกระทำของผู้ถูกใช้นั้นจะต้องเป็นการกระทำความผิดโดยเจตนา นอกจากนั้นการใช้ยังรวมถึงการกระทำอย่างหนึ่งอย่างใดให้ผู้อื่นตัดสินใจกระทำความผิดด้วย ส่วนโทษนั้นผู้ใช้ต้องรับโทษเสมือนตัวการ คือเสมือนได้กระทำความผิดโดยตนเองในกรณีที่ผู้ถูกใช้ได้กระทำความผิดนั้น แต่หากผู้ถูกใช้มิได้กระทำความผิดตามที่ถูกใช้ ผู้ใช้ต้องรับโทษเพียงหนึ่งในสามของโทษตามที่กำหนดไว้สำหรับความผิดนั้น ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๘๔

ดังนั้น การกระทำความผิดโดยทางอ้อม และผู้ใช้ให้ผู้อื่นกระทำความผิด จึงมีข้อเหมือนกันตรงที่ผู้กระทำความผิดโดยทางอ้อมและผู้ใช้ให้ผู้อื่นกระทำความผิดต้องมีเจตนากระทำความผิด เนื่องจากการกระทำโดยประมาทไม่สามารถก่อให้เกิดการกระทำความผิดโดยทางอ้อมและไม่มีการใช้ให้กระทำความผิดได้

* อัยการจังหวัดประจำสำนักงานอัยการสูงสุด สำนักงานที่ปรึกษาทนายความ

ส่วนข้อแตกต่างของการกระทำความผิดโดยทางอ้อม และผู้ใช้ให้ผู้อื่นกระทำความผิด คือการกระทำความผิดโดยทางอ้อม ผู้ที่ถูกใช้หรือถูกหลอกต้องไม่มีเจตนากระทำความผิด แต่กรณีผู้ใช้ให้ผู้อื่นกระทำความผิดนั้น ผู้ถูกใช้ต้องมีเจตนาในการกระทำความผิดด้วย กล่าวคือผู้ถูกใช้ต้องรู้ว่าการกระทำนั้นเป็นความผิด

ตามข้อเท็จจริงนายหนึ่งหลอกนายสองให้ไปเอานาฬิกาข้อมือของนายสามมาให้ตนเอง โดยอ้างว่านาฬิกาข้อมือเป็นของนายหนึ่ง ทั้งที่ความจริงแล้วนาฬิกาข้อมือเป็นของนายสาม ดังนั้น การที่นายสองไปเอานาฬิกาของนายสามมาให้กับนายหนึ่งจึงเป็นการกระทำที่นายสองมิได้มีเจตนาที่จะลักเอานาฬิกาข้อมือของนายสาม แต่การกระทำดังกล่าวเกิดจากการหลอกของนายหนึ่ง การกระทำของนายหนึ่งดังกล่าวจึงเป็นการกระทำความผิดโดยทางอ้อม นายหนึ่งจึงต้องรับผิดชอบฐานลักทรัพย์ของนายสาม ส่วนนายสองนั้นไม่ต้องรับผิดชอบต่อนายสามแต่อย่างใด เนื่องจากนายสองมิได้มีเจตนาลักทรัพย์ของนายสาม ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๕๙

วิเคราะห์

ข้อนี้เป็นข้อสอบบรรยาย หรือจะเรียกว่าข้อสอบวิเคราะห์หรือข้อสอบทฤษฎีก็ได้ ซึ่งปกติการสอบอัยการผู้ช่วยสนามเล็กและสนามจิ๋ว จะมีข้อสอบบรรยายวิชากฎหมายอาญา ๑ ข้อ ส่วนการสอบผู้ช่วยผู้พิพากษานสนามเล็กและสนามจิ๋วก็มักจะมีข้อสอบบรรยายวิชากฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ๑ ข้อเช่นกัน แต่ข้อสอบประเภทนี้จะไม่มีการสอบสนามใหญ่ทั้งสนามสอบอัยการผู้ช่วยและผู้ช่วยผู้พิพากษา ทั้งนี้เพราะสนามเล็กและสนามจิ๋ว ผู้เข้าสอบล้วนจบการศึกษาระดับปริญญาโทมาแล้ว คณะกรรมการสอบเลยประสงค์จะวัดความรู้ในภาคทฤษฎีของผู้เข้าสอบด้วย เพราะในการศึกษาระดับปริญญาโทจะเน้นความรู้ภาคทฤษฎีหรือการวิเคราะห์หลักกฎหมายต่าง ๆ ด้วย

โดยข้อสอบมักจะเป็นการวิเคราะห์หรือให้เปรียบหลักกฎหมายต่าง ๆ เช่น ข้อสอบข้อนี้ที่ให้เปรียบเทียบหลักการกระทำความผิดโดยทางอ้อม (Innocent Agent) กับผู้ใช้ให้ผู้อื่นกระทำความผิด (Instigator) เป็นต้น อย่างไรก็ตามข้อสอบบรรยายบางข้ออาจให้ผู้เข้าสอบอธิบายหลักกฎหมายสากลหรือหลักกฎหมายต่างประเทศก็ได้ เช่น ข้อสอบอัยการผู้ช่วย (สนามเล็ก) พ.ศ. ๒๕๖๔ ข้อ ๓ ที่ถามเกี่ยวกับหลักความรับผิดเด็ดขาด (Strict Liability) ดังนี้

“ข้อ ๓ หลัก “ความรับผิดเด็ดขาด” (Strict Liability) คืออะไร กฎหมายอาญามีหลักในเรื่องนี้หรือไม่อย่างไร และประมวลกฎหมายอาญามีบทบัญญัติที่กำหนดความรับผิดเด็ดขาดไว้หรือไม่ อย่างไร

ธงคำตอบ หลักความรับผิดเด็ดขาด (Strict Liability) หมายถึง หลักที่กำหนดให้บุคคลผู้กระทำการอันละเมิดต่อกฎหมายจะต้องมีความรับผิดแม้มิได้กระทำโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่อ เนื่องจากการกระทำของบุคคลนั้นก่อให้เกิดความเสียหายหรือความเสียหายแก่ผู้อื่น และกรณีเป็นการยากที่จะพิสูจน์ถึงความจงใจหรือประมาทเลินเล่อ นั้น จึงต้องกำหนดหลักความรับผิดเด็ดขาดขึ้นเพื่อยกเว้นภาระการพิสูจน์ในเรื่องความจงใจหรือประมาทเลินเล่อให้แก่ผู้เสียหาย โดยความรับผิดเด็ดขาดมีที่มาจากหลักความรับผิดเพื่อละเมิดในทางแพ่ง เช่น เจ้าของหรือผู้รับเลี้ยงสัตว์จะต้องรับผิดในความเสียหายที่เกิดขึ้นเพราะสัตว์นั้น เจ้าของหรือผู้ครอบครองโรงเรือนหรือสิ่งปลูกสร้างต้องรับผิดในความเสียหายอันเกิดจากการก่อสร้างไว้ชำรุดบกพร่องหรือบำรุงรักษา บุคคลที่อยู่ในโรงเรือนต้องรับผิดในความเสียหายที่เกิดจากสิ่งของตกหล่นจากโรงเรือน หรือความรับผิดของผู้ครอบครองหรือควบคุมดูแลยานพาหนะอันเดินด้วยกำลังเครื่องจักรกลการครอบครองทรัพย์สินอันตราย รวมถึงการรับผิดในละเมิดที่ผู้อื่นก่อขึ้น กรณีเป็นนายจ้างหรือเป็นตัวการ เป็นต้น

ในกฎหมายอาญา บุคคลจะต้องรับผิดชอบในทางอาญาก็ต่อเมื่อได้กระทำโดยเจตนาประสงค์ต่อผลหรือย่อมเล็งเห็นผลของการกระทำนั้น เว้นแต่จะได้กระทำโดยประมาทในกรณีกฎหมายบัญญัติให้ต้องรับผิดชอบเมื่อได้กระทำโดยประมาทเว้นแต่ในกรณีที่กฎหมายบัญญัติไว้โดยแจ้งชัดให้ต้องรับผิดชอบ แม้ได้กระทำโดยไม่เจตนาตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๕๙ วรรคหนึ่ง จึงมักเรียกความรับผิดชอบเด็ดขาดกันว่าความรับผิดชอบโดยไม่ต้องมีความผิด (liability without fault) ซึ่งกฎหมายต้องการเพียงแค่มีก่อการกระทำตามที่กฎหมายบัญญัติให้เป็นความผิดเท่านั้น แม้ไม่มีเจตนาชั่วร้ายก็ต้องรับผิดชอบในผลแห่งการกระทำนั้น ไม่อาจปฏิเสธหรือหลีกเลี่ยงความรับผิดชอบเป็นอื่นได้ ทั้งนี้เหตุที่กฎหมายต้องการกำหนดให้มีความรับผิดชอบเด็ดขาดก็เพราะเหตุผลความจำเป็นในบางเรื่อง ความรับผิดชอบเด็ดขาดจึงมักเกิดขึ้นในกรณีที่กฎหมายมุ่งประสงค์จะคุ้มครองสวัสดิภาพของสังคม เช่น ความผิดเกี่ยวกับการจราจร หรือความผิดเกี่ยวกับการทำให้เกิดมลพิษในสิ่งแวดล้อม เป็นต้น จึงอาจกล่าวอีกนัยหนึ่งว่ากฎหมายที่กำหนดหลักความรับผิดชอบเด็ดขาดเป็นความผิดอาญาเพราะกฎหมายห้าม (mala prohibita) มิใช่ความผิดอาญาโดยแท้ (mala in se)

ในประมวลกฎหมายอาญา มีบทบัญญัติที่กำหนดความรับผิดชอบเด็ดขาดไว้ เช่นในกรณีดังต่อไปนี้

๑. มาตรา ๑๐๔ ซึ่งบัญญัติว่า การกระทำความผิดลหุโทษตามประมวลกฎหมายนี้แม้กระทำโดยไม่มีเจตนาก็เป็นความผิด เว้นแต่ตามบทบัญญัติความผิดนั้นจะมีการบัญญัติให้เห็นเป็นอย่างอื่น โดยตัวอย่างการกระทำความผิดลหุโทษที่เป็นไปตามหลักความรับผิดชอบเด็ดขาด เช่น มาตรา ๓๘๐ ซึ่งบัญญัติว่า ผู้ใดทำให้เกิด

ปฏิภูลแก่น้ำในบ่อ สระ หรือที่ซึ่งน้ำอันมีไว้สำหรับประชาชนใช้สอย มีความผิด เป็นต้น

๒. มาตรา ๒๘๕/๑ ซึ่งบัญญัติว่า การกระทำความผิดฐานกระทำชำเรา ตามมาตรา ๒๗๗ ฐานกระทำอนาจารตามมาตรา ๒๗๙ ฐานพาเด็กไปเพื่อการอนาจารตามมาตรา ๒๘๒ วรรคสาม หรือมาตรา ๒๘๓ วรรคสาม และฐานพาผู้เยาว์ไปเพื่อการอนาจารตามมาตรา ๒๘๓ ทวิ วรรคสอง หากเป็นการกระทำต่อเด็กอายุไม่เกินสิบสามปีห้ามอ้างความไม่รู้อายุของเด็กเพื่อให้พ้นจากความผิดนั้น

๓. มาตรา ๓๑๑/๑ ซึ่งบัญญัติว่า การกระทำความผิดฐานรับไว้ซึ่งเด็กซึ่งถูกพรากหรือพามา ตามมาตรา ๓๑๒ ตริ วรรคสอง และมาตรา ๓๑๗ หากเป็นการกระทำต่อเด็กอายุไม่เกินสิบสามปี ห้ามอ้างความไม่รู้อายุของเด็กเพื่อให้พ้นจากความผิดนั้น”

นอกจากนั้น แม้ข้อสอบบรรยายบางข้อจะไม่ได้กำหนดไว้โดยตรงให้ผู้เข้าสอบนำหลักกฎหมายต่างประเทศมาตอบ แต่การที่ผู้เข้าสอบนำความรู้หลักกฎหมายต่างประเทศมาตอบด้วยก็อาจทำได้คะแนนเพิ่มมากขึ้น เช่นในต่างประเทศมีหลักกฎหมายนี้หรือไม่อย่างไร เป็นต้น หรือผู้เข้าสอบอาจจะระบุข้อความภาษาอังกฤษในวงเล็บเพิ่มเติมด้วยก็จะเป็นการดี

เคล็ดไม่ลับ

ผู้เขียนเคยเป็นผู้ตรวจข้อสอบข้อบรรยายมาก่อน ซึ่งปกติข้อสอบบรรยายของการสอบอัยการผู้ช่วยนั้นการตรวจข้อสอบมักจะไม่มียึดติดกับธงคำตอบมากนัก ไม่เหมือนกับการตรวจข้อสอบตุ๊กตา ทั้งนี้เพื่อให้ผู้เข้าสอบสามารถแสดงความรู้เกี่ยวกับหลักกฎหมายและทฤษฎีทางกฎหมายได้อย่างเต็มที่

สถานะและการดำเนินคดีเกี่ยวกับ “กัญชา” ตามประมวลกฎหมายยาเสพติด หลังวันที่ ๙ มิถุนายน ๒๕๖๕

สันติ ผิวทองคำ*

สถานะของ “กัญชา” หลังจากถูกปลดออกจากบัญชีรายชื่อยาเสพติดให้โทษประเภท ๕ และการดำเนินคดีในคดีความผิดเกี่ยวกับกัญชาหลังจากการปลดพืชกัญชาออกจากบัญชีรายชื่อยาเสพติดให้โทษทั้งในชั้นการสืบสวนจับกุม การสอบสวน ของตำรวจ การพิจารณาสั่งคดีของพนักงานอัยการ การพิจารณา คดีของศาล และการบังคับโทษจำคุกหรือโทษปรับและกระบวนการหลังคำพิพากษา ตลอดจนขอบเขตการนำกัญชาไปใช้ประโยชน์ เป็นเช่นไร ผู้เขียนขอถ่ายทอดรายละเอียดมายังผู้อ่านเพื่อให้ตื่นรับกฎหมายที่เปลี่ยนแปลงไปดังต่อไปนี้

๑. ลักษณะและประโยชน์ทั่วไปของ “พืชกัญชา”

๑.๑ ลักษณะทั่วไปของกัญชา “กัญชา”

เป็นพืชล้มลุกจำพวกหญ้า ต้นสูงประมาณ ๒ - ๔ ฟุต ใบแตกเป็นแฉกคล้ายใบส้มป่อยหรือใบละหุ่ง ริมใบทุกแฉกมีลักษณะเป็นจักใบหนึ่งมีราว ๕ - ๘ แฉก ในก้านเดียวกัน ออกดอกตามง่ามกิ่งก้าน พืชกัญชามีสารเคมีจำพวก ซีบีดี (Cannabidiol (CBD)) ที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท เมื่อเสพเข้าสู่ร่างกายสารเคมีดังกล่าวจะแทรกซึมเข้าสู่กระแสเลือดอย่างรวดเร็วภายใน ๒ - ๓ นาที ทำให้ผู้เสพมีอาการเคลิ้มจิต (Euphoric “high” or “Stoned”) รู้สึกว่าบรรยากาศทั่ว ๆ ไป เงียบสงบจากนั้นจะมีปฏิกิริยาเปลี่ยนแปลงกะทันหัน เดี่ยวหัวเราะ ลั่นเดี่ยวสงบ ควบคู่กับอาการ

อื่น เช่น รู้สึกอ่อนล้าปากแห้ง สับสน อยากอาหาร ชีพจรเพิ่มขึ้น ตาแดงขณะเสพกัญชา และหากเสพเป็นประจำจะทำให้เกิดโรคหลอดเลือดอักเสบ ไชน์ส้อกเสบทางเดินหายใจอักเสบ ตะคริว ท้องร่วง เป็นต้น^๑

๑.๒ ประโยชน์ของกัญชา กัญชามีฤทธิ์

ทางเภสัชวิทยาคล้ายกับยากระตุ้นประสาท (Stimulant) ยากดประสาท (Depressant) ยาหลอนประสาท (Hallucinogen) ยาแก้ปวด (Analgesic) และยาที่ออกฤทธิ์ต่อจิตประสาท (Psychotomimetic) โดยจะออกฤทธิ์กระตุ้นประสาทก่อนแล้วจึงออกฤทธิ์กลุ่มประสาททางการแพทย์นิยมสกัดสารกัญชาจาก “ช่อดอก” เนื่องจากมีสารสำคัญและสามารถสกัดสารสำคัญได้มากกว่าส่วนอื่น ๆ โดยเฉพาะดอกกัญชา ตัวเมียที่ไม่ถูกผสมเมื่อออกดอกเติบโตจะมีไตรโคม (Trichomes) ที่สะสมสารสำคัญของกัญชาประกอบด้วยทีเอชซี (Tetrahydrocannabinol (THC)), ซีบีดี (Cannabidiol (CBD)) และสารอื่น ๆ อีกกว่า ๔๐๐ ชนิด โดยนำมาสกัดตามกระบวนการจนเหลือเป็นน้ำมันใส ไม่มีตะกอน ไม่มีคลอโรฟิลล์ แล้วเจือจางผลิตเป็นน้ำมันกัญชาใช้เป็นยาหยดใต้ลิ้น (Sublingual Drop) เพื่อให้มีประสิทธิภาพออกฤทธิ์เร็วขึ้นและดูดซึมเข้าสู่ร่างกายได้มากกว่าการรับประทานยาในรูปแบบแคปซูล และยังสามารถเจือจางความเข้มข้นของยาได้ตามความต้องการของแพทย์ผู้สั่งจ่ายยาหรือชนิดของโรคที่นำไปใช้รักษา กัญชายังมีประโยชน์ในการบำบัดรักษาโรค

* ผู้พิพากษาศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดระยอง

^๑ กองควบคุมวัตถุเสพติดสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา, ‘กัญชา (Cannabis)’ <<https://www.fda.moph.go.th/sites/Narcotics/SitePages/AboutUs.aspx>>

ลมชักที่รักษายาก โรคลมชักที่ต่อเนื่องรักษา และภาวะ คลื่นไส้อาเจียนในผู้ป่วยที่ได้รับยาเคมีบำบัด ภาวะ กล้ามเนื้อหดเกร็งในผู้ป่วยปลอกประสาทเสื่อมแข็ง ภาวะอาการปวดเรื้อรัง ปวดประสาทส่วนกลางที่ใช้วิธีการรักษาอื่น ๆ แล้วไม่ได้ผลภาวะเบื่ออาหารในผู้ป่วย เอดส์ที่มีน้ำหนักตัวน้อยและการใช้กัญชาเพิ่มคุณภาพ ชีวิตในผู้ป่วยระยะสุดท้ายที่ได้รับการรักษาแบบ ประคับประคอง เป็นต้น^๒

๒. “สถานะทางกฎหมายของกัญชา” ก่อนวันที่ ๙ มิถุนายน ๒๕๖๕

๒.๑ สถานะตาม พ.ร.บ.ยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. ๒๕๒๒ พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. ๒๕๒๒ บังคับใช้ตั้งแต่วันที่ ๒๘ เมษายน ๒๕๒๒ ถึงวันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๖๔ เดิมมาตรา ๗ (๕) แห่งพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. ๒๕๒๒ บัญญัติ ให้ “กัญชา” เป็นยาเสพติดให้โทษประเภท ๕ โดยตรง และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขยังได้ออกประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่องระบุชื่อยาเสพติดให้โทษประเภท ๕ พ.ศ. ๒๕๖๓ กำหนดให้ เปลือก ลำต้น ใบ เส้นใย กิ่งก้าน ราก กาก วัตถุหรือ สารต่าง ๆ เช่น ยาง น้ำมัน ที่อยู่ในพืชกัญชา เป็น ยาเสพติดให้โทษในประเภท ๕ อีกด้วย^๓ การผลิต นำเข้า ส่งออก ครอบครอง จำหน่ายหรือมีไว้ในครอบครอง เพื่อจำหน่าย และเสพซึ่งกัญชา ถือเป็นความผิดตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. ๒๕๒๒ มีระวางโทษจำคุกสูงถึงสิบห้าปี และมีระวางโทษปรับสูงถึงหนึ่งล้านห้าแสนบาท^๔ สถานะทางกฎหมายของ “กัญชา” ตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. ๒๕๒๒

นับเป็นทรัพย์สินหรือสิ่งผิดกฎหมายที่มีบทลงโทษค่อนข้างรุนแรง

๒.๒ สถานะตามประมวลกฎหมายยาเสพติด ประมวลกฎหมายยาเสพติด มีผลบังคับใช้แทนพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. ๒๕๒๒ นับแต่วันที่ ๑๐ ธันวาคม ๒๕๖๔ เป็นต้นมา โดยประมวลกฎหมายยาเสพติดมิได้บัญญัติให้ “กัญชา” เป็นยาเสพติดให้โทษประเภท ๕ เฉกเช่นบทบัญญัติพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. ๒๕๒๒ มาตรา ๗ (๕) หากแต่ตามมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๖๔ ซึ่งเป็นกฎหมายที่ใช้ใช้ประมวลกฎหมายยาเสพติดแทนพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. ๒๕๒๒ บัญญัติให้บรรดาประกาศที่ออกตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. ๒๕๒๒ ยังคงใช้บังคับต่อไปจนกว่าจะมีประกาศที่ออกตามประมวลกฎหมายยาเสพติดใช้บังคับแทน^๕ ดังนั้นประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่องระบุชื่อยาเสพติดให้โทษประเภท ๕ พ.ศ. ๒๕๖๓ ที่ออกตามความพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. ๒๕๒๒ จึงยังมีผลใช้บังคับไม่ตกไปแม้พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. ๒๕๒๒ จะถูกยกเลิกก็ตาม ส่งผลให้สถานะทางกฎหมายของ “กัญชา” ตามประมวลกฎหมายยาเสพติดยังเป็นยาเสพติดให้โทษประเภท ๕ และเป็นทรัพย์สินหรือสิ่งผิดกฎหมาย การผลิต นำเข้า ส่งออก ครอบครอง จำหน่ายหรือมีไว้ในครอบครอง และการเสพซึ่งกัญชา จึงเป็นความผิดตามประมวลกฎหมายยาเสพติด มีระวางโทษจำคุกสูงถึงสิบห้าปี และมีระวางโทษปรับสูงถึงหนึ่งล้านห้าแสนบาท^๖ อย่างไรก็ตามเมื่อวันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข

^๒ โรงพยาบาลยันฮี, ‘กัญชาทางการแพทย์ ทางเลือกเพื่อช่วยผ่อนคลาย’ <<https://th.yanhee.net>>

^๓ ดู ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่องระบุชื่อยาเสพติดให้โทษประเภท ๕ พ.ศ. ๒๕๖๓

^๔ พ.ร.บ.ยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. ๒๕๒๒ มาตรา ๒๖/๒ มาตรา ๗๕ วรรคสอง

^๕ ดู พ.ร.บ.ให้ใช้ประมวลกฎหมายยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๖๔ มาตรา ๘

^๖ ประมวลกฎหมายยาเสพติด มาตรา ๙๓ มาตรา ๑๔๘

ได้ออกประกาศกระทรวงสาธารณสุขเรื่องระบุชื่อยาเสพติดให้โทษประเภท ๕ พ.ศ. ๒๕๖๕^๗ กำหนดให้เฉพาะ “สารสกัดจากทุกส่วนของพืชกัญชา” เท่านั้นที่เป็นยาเสพติดให้โทษประเภท ๕ ตามประมวลกฎหมายยาเสพติด และยังยกเว้นสารสกัดที่มีปริมาณสารเตตราไฮโดรแคนนาบิโคอล (Tetrahydrocannabinol, THC) ไม่เกินร้อยละ ๐.๒ โดยน้ำหนักที่ได้รับอนุญาตให้สกัดจากกัญชาที่ปลูกภายในประเทศหรือสารสกัดจากเมล็ดกัญชาที่ปลูกภายในประเทศ^๘ ไม่เป็นยาเสพติดให้โทษประเภท ๕ อีกด้วย ประกาศฉบับดังกล่าวมีผลใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนด ๑๒๐ วัน นับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา (ประกาศในราชกิจจานุเบกษา วันที่ ๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕) ซึ่งจะครบกำหนด ๑๒๐ วันในวันที่ ๙ มิถุนายน ๒๕๖๕ ดังนั้นสถานะทางกฎหมายของ “กัญชา” ตามประมวลกฎหมายยาเสพติด จึงมีผลเปลี่ยนแปลงไปภายหลังจากดังกล่าว

๓. “สถานะทางกฎหมายของกัญชา” หลังวันที่ ๙ มิถุนายน ๒๕๖๕

หลังวันที่ ๙ มิถุนายน ๒๕๖๕ ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่องระบุชื่อยาเสพติดให้โทษประเภท ๕ พ.ศ. ๒๕๖๕ ซึ่งออกตามความในมาตรา ๒๙ วรรคสอง แห่งประมวลกฎหมายยาเสพติดมีผลใช้บังคับทำให้ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่องระบุชื่อยาเสพติดให้โทษประเภท ๕ พ.ศ. ๒๕๖๓ ที่ออกตามความพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. ๒๕๒๒ ถูกยกเลิก ส่งผลให้ “กัญชา” ซึ่งรวมตลอดถึง เปลือก ลำต้น ใบ เส้นใย กิ่งก้าน ราก กาก ช่อดอก วัสดุหรือสารต่าง ๆ เช่น ยาง น้ำมัน ที่อยู่ในพืชกัญชา “ไม่เป็นยาเสพติดให้โทษ” ตามประมวลกฎหมายยาเสพติดอีกต่อไป ยกเว้นเฉพาะ “สารสกัดจากทุกส่วนของพืชกัญชา” เท่านั้นที่ยังคง

เป็นยาเสพติดให้โทษประเภท ๕ ตามประมวลกฎหมายยาเสพติด แต่สารสกัดจากพืชกัญชาอันถือเป็นยาเสพติดให้โทษประเภท ๕ ดังกล่าวไม่รวมถึงสารสกัดที่มีปริมาณสารเตตราไฮโดรแคนนาบิโคอล (Tetrahydrocannabinol, THC) ไม่เกินร้อยละ ๐.๒ โดยน้ำหนัก ที่ได้รับอนุญาตให้สกัดจากกัญชาที่ปลูกภายในประเทศ และสารสกัดจากเมล็ดกัญชาที่ปลูกภายในประเทศ ไม่ถือเป็นยาเสพติดให้โทษประเภท ๕ ดังนั้นสถานะทางกฎหมายของ “กัญชา” ตามประมวลกฎหมายยาเสพติด หลังวันที่ ๙ มิถุนายน ๒๕๖๕ “กัญชา” จึงมิใช่ยาเสพติดให้โทษประเภท ๕ และมีใช้ทรัพย์สินหรือสิ่งของที่ทำหรือมีไว้เป็นความผิดตามกฎหมาย^๙ อีกต่อไป

๔. การดำเนินคดีความผิดเกี่ยวกับ “กัญชา” ตามประมวลกฎหมายยาเสพติด ภายหลังจากวันที่ ๙ มิถุนายน ๒๕๖๕

๔.๑ ชั้นการจับกุมของเจ้าพนักงานตำรวจหรือพนักงานฝ่ายปกครอง หลังวันที่ ๙ มิถุนายน ๒๕๖๕ “กัญชา” ซึ่งรวมตลอดถึง เปลือก ลำต้น ใบ เส้นใย กิ่งก้าน ราก กาก ช่อดอก วัสดุหรือสารต่าง ๆ เช่น ยาง น้ำมัน ที่อยู่ในพืชกัญชา “มิใช่ยาเสพติดให้โทษ” ตามประมวลกฎหมายยาเสพติด และมีใช้ทรัพย์สินที่กฎหมายบัญญัติไว้ว่าผู้ใดทำหรือมีไว้เป็นความผิด ฉะนั้น การผลิตด้วยการปลูก การมีไว้ในครอบครอง การครอบครองใช้ประโยชน์อื่นใด หรือการเสพซึ่งกัญชา ไม่เป็นการกระทำความผิดตามกฎหมาย ดังนั้นเจ้าพนักงานตำรวจหรือเจ้าพนักงานฝ่ายปกครองหรือพนักงานเจ้าหน้าที่จึงไม่มีอำนาจจับกุมผู้ผลิต ครอบครอง หรือเสพกัญชา ยกเว้นการจับกุมผู้ผลิต นำเข้า ส่งออก ครอบครอง จำหน่าย มีไว้ในครอบครอง หรือครอบครองเพื่อจำหน่าย หรือเสพ ซึ่งสารสกัดจาก

^๗ โดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๙ วรรคสอง แห่งประมวลกฎหมายยาเสพติด

^๘ ดู ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง ระบุชื่อยาเสพติดให้โทษประเภท ๕ พ.ศ. ๒๕๖๕

^๙ ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๒

ทุกส่วนของพืชัญญาที่ยังคงเป็นยาเสพติดให้โทษประเภท ๕ เท่านั้นที่ยังคงเป็นความผิดตามประมวลกฎหมายยาเสพติด ที่สามารถดำเนินการจับกุมดำเนินคดีได้

๔.๒ ขั้นการสอบสวนของพนักงานสอบสวน คดีที่มีการจับกุมและสอบสวนผู้ต้องหาในความผิดฐานผลิต นำเข้า ส่งออก ครอบครอง จำหน่าย มีไว้ในครอบครอง หรือครอบครองเพื่อจำหน่าย หรือเสพซึ่งัญญา ตามประมวลกฎหมายยาเสพติด ก่อนวันที่ ๙ มิถุนายน ๒๕๖๕ และอยู่ระหว่างการสอบสวน รวบรวมพยานหลักฐานของพนักงานสอบสวน เป็นกรณีต้องด้วยบทบัญญัติของกฎหมายที่บัญญัติในภายหลังว่าการกระทำของผู้ต้องหาไม่มีความผิดต่อไป ผู้ต้องหาจึงพ้นจากการเป็นผู้กระทำความผิดในข้อหาดังกล่าวตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒ วรรคสอง พนักงานสอบสวนต้องสรุปสำนวนการสอบสวนและทำความเข้าใจทางคดี “เห็นควรสั่งไม่ฟ้อง” ผู้ต้องหาตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๔๑, ๑๔๒ ส่งสำนวนการสอบสวนไปยังพนักงานอัยการ หากผู้ต้องหาได้รับการปล่อยตัวชั่วคราวในชั้นสอบสวนโดยมีประกันและหลักประกัน พนักงานสอบสวนต้องตรวจคืนหลักประกันให้แก่ผู้ประกัน แต่หากพนักงานสอบสวนยื่นคำร้องต่อศาลขอหมายจับผู้ต้องหาระหว่างสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๘๗ พนักงานสอบสวนต้องยื่นคำร้องต่อศาลยุติการฝากขังและขอให้ศาลปล่อยตัวผู้ต้องหาไป และคืนกัญญาของกลาง (ถ้าหากมี) ให้แก่ผู้ต้องหาด้วย ยกเว้นการสอบสวนในคดีความผิดเกี่ยวกับการผลิต นำเข้า ส่งออก ครอบครอง จำหน่าย มีไว้ในครอบครอง หรือครอบครองเพื่อจำหน่าย ซึ่งสารสกัดจากทุกส่วนของพืชัญญาที่ยังคงเป็นยาเสพติดให้โทษประเภท ๕ ตามประมวลกฎหมายยาเสพติด ต้องดำเนินคดีต่อไป

๔.๓ ขั้นการพิจารณาสั่งคดีของพนักงานอัยการ คดีที่มีการจับกุมสอบสวนผู้ต้องหาในความผิด

ฐานผลิต นำเข้า ส่งออก ครอบครอง จำหน่าย มีไว้ในครอบครองหรือครอบครองเพื่อจำหน่าย หรือเสพซึ่งัญญา ตามประมวลกฎหมายยาเสพติด ก่อนวันที่ ๙ มิถุนายน ๒๕๖๕ และอยู่ระหว่างการตรวจพิจารณาการสั่งสำนวนในกระบวนการก่อนฟ้องคดีของพนักงานอัยการ เป็นกรณีต้องด้วยบทบัญญัติของกฎหมายที่บัญญัติในภายหลังว่าการกระทำของผู้ต้องหาไม่มีความผิดต่อไป ผู้ต้องหาจึงพ้นจากการเป็นผู้กระทำความผิดในข้อหาดังกล่าวตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒ วรรคสอง ส่งผลให้สิทธิในการนำคดีอาญามาฟ้องระงับไป ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๓๙ (๕) พนักงานอัยการต้องออกคำสั่ง “ไม่ฟ้อง” ผู้ต้องหาพร้อมกับสั่งให้พนักงานสอบสวนคืนกัญญาของกลาง (ถ้าหากมี) ให้แก่ผู้ต้องหาตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๘๕ ด้วย โดยหากผู้ต้องหาได้รับการปล่อยตัวชั่วคราวในชั้นพนักงานอัยการโดยมีประกันและหลักประกัน พนักงานอัยการต้องตรวจคืนหลักประกันให้แก่ผู้ประกัน แต่หากพนักงานอัยการยื่นคำร้องต่อศาลขอหมายจับผู้ต้องหาระหว่างการพิจารณาสั่งคดีตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๘๗ พนักงานอัยการต้องยื่นคำร้องต่อศาลยุติการฝากขังและขอให้ศาลปล่อยตัวผู้ต้องหาไป ยกเว้นการพิจารณาสั่งคดีในความผิดเกี่ยวกับการผลิต นำเข้า ส่งออก ครอบครอง จำหน่าย มีไว้ในครอบครองหรือครอบครองเพื่อจำหน่าย ซึ่งสารสกัดจากทุกส่วนของพืชัญญาที่ยังคงเป็นยาเสพติดให้โทษประเภท ๕ ตามประมวลกฎหมายยาเสพติดต้องดำเนินคดีต่อไป

๔.๔ ขั้นการพิจารณาคดีของศาล คดีที่มีการฟ้องจำเลยในความผิดฐานผลิต นำเข้า ส่งออก ครอบครอง จำหน่าย มีไว้ในครอบครองหรือครอบครองเพื่อจำหน่าย หรือเสพซึ่งัญญา ตามประมวลกฎหมายยาเสพติด ก่อนวันที่ ๙ มิถุนายน ๒๕๖๕ และอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลชั้นต้น ศาลอุทธรณ์ หรือศาลฎีกา เป็นกรณีต้องด้วยบทบัญญัติของกฎหมายที่บัญญัติใน

ภายหลังการกระทำของจำเลยไม่เป็นความผิดต่อไป จำเลยจึงพ้นจากการเป็นผู้กระทำความผิดในข้อหา ดังกล่าวตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒ วรรคสอง ส่งผลให้สิทธิในการนำคดีอาญามาฟ้องระงับไป ภายหลังจากพนักงานอัยการฟ้องจำเลยต่อศาล แล้วตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๓๙ (๕) ศาลต้องยกฟ้องและปล่อยจำเลยไป^{๑๐} โดยหากจำเลยได้รับการปล่อยตัวชั่วคราวในชั้นศาล โดยมีประกันและหลักประกัน ศาลต้องตรวจคืนหลักประกันให้แก่ผู้ประกัน แต่หากศาลออกหมายขังจำเลยไว้ระหว่างพิจารณาคดี ศาลต้องออกหมายปล่อยและปล่อยตัวจำเลยไปทันที ยกเว้นการพิจารณาคดีที่จำเลยถูกฟ้องในความผิดเกี่ยวกับการผลิต นำเข้า ส่งออก ครอบครอง จำหน่าย มีไว้ในครอบครองหรือครอบครองเพื่อจำหน่าย ซึ่งสารสกัดจากทุกส่วนของพืชกัญชาที่ยังคงเป็นยาเสพติดให้โทษประเภท ๕ ตามประมวลกฎหมายยาเสพติด ต้องพิจารณาคดีต่อไป

๔.๕ ชั้นการบังคับโทษจำคุกหรือโทษกักขังแทนค่าปรับตามคำพิพากษา คดีที่ศาลพิพากษาถึงที่สุดลงโทษจำคุกหรือกักขังจำเลยแทนค่าปรับในความผิดฐานผลิต นำเข้า ส่งออก ครอบครอง จำหน่าย มีไว้ในครอบครองหรือครอบครองเพื่อจำหน่าย หรือเสพซึ่งกัญชา ตามประมวลกฎหมายยาเสพติด ก่อนวันที่ ๙ มิถุนายน ๒๕๖๕ และจำเลยอยู่ระหว่างรับโทษจำคุกหรือกักขังแทนค่าปรับตามคำพิพากษาถึงที่สุดนั้น เป็นกรณีต้องด้วยบทบัญญัติของกฎหมายที่บัญญัติในภายหลังว่าการกระทำของจำเลยไม่เป็นความผิดต่อไป จำเลยจึงพ้นจากการเป็นผู้กระทำความผิด และถือว่าจำเลยไม่เคยต้องคำพิพากษาว่าได้กระทำความผิดนั้น ส่งผลให้การบังคับโทษตามคำพิพากษาลิ้นสุดลง ตาม

ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒ วรรคสอง โดยศาลต้องแจ้งกรมราชทัณฑ์หรือผู้บังคับโทษตามคำสั่งศาล ยุติการบังคับโทษ และออกหมายปล่อยตัวจำเลยหรือผู้ต้องขังไป ยกเว้นความผิดเกี่ยวกับการผลิต นำเข้า ส่งออก ครอบครอง จำหน่าย มีไว้ในครอบครองหรือครอบครองเพื่อจำหน่าย ซึ่งสารสกัดจากทุกส่วนของพืชกัญชาที่ยังคงเป็นยาเสพติดให้โทษประเภท ๕ ที่ยังคงเป็นความผิดตามประมวลกฎหมายยาเสพติดต้องบังคับโทษตามคำพิพากษาถึงที่สุดต่อไป

๔.๖ ชั้นหลังการบังคับโทษตามคำพิพากษา ความผิดที่มีศาลมีคำพิพากษาถึงที่สุดว่าจำเลยกระทำความผิดฐานผลิต นำเข้า ส่งออก ครอบครอง จำหน่าย มีไว้ในครอบครองหรือครอบครองเพื่อจำหน่าย หรือเสพซึ่งกัญชา ตามประมวลกฎหมายยาเสพติด ก่อนวันที่ ๙ มิถุนายน ๒๕๖๕ และจำเลยได้รับโทษตามคำพิพากษาครบถ้วนและได้รับการปล่อยตัวไปแล้ว เป็นกรณีต้องด้วยบทบัญญัติของกฎหมายที่บัญญัติในภายหลังว่าการกระทำของจำเลยไม่เป็นความผิดต่อไป จำเลยจึงพ้นจากการเป็นผู้กระทำความผิด และถือว่าจำเลยไม่เคยต้องคำพิพากษาว่าได้กระทำความผิดตามคำพิพากษานั้น ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒ วรรคสอง พนักงานสอบสวนต้องดำเนินการลบหรือถอนประวัติการกระทำผิดของผู้ต้องหาหรือจำเลยออกจากทะเบียนประวัติอาชญากร สำนักงานตำรวจแห่งชาติ^{๑๑} ยกเว้นประวัติการกระทำความผิดเกี่ยวกับการผลิต นำเข้า ส่งออก ครอบครอง จำหน่าย มีไว้ในครอบครองหรือครอบครองเพื่อจำหน่าย ซึ่งสารสกัดจากทุกส่วนของพืชกัญชาที่ยังคงเป็นยาเสพติดให้โทษประเภท ๕ ตามประมวลกฎหมายยาเสพติด

^{๑๐} กรณีศาลยกฟ้องคำขอให้รับกัญชาของกลาง (ถ้าหากมี) ของพนักงานอัยการโจทก์ยอมตกไปด้วย พนักงานอัยการต้องสั่งให้พนักงานสอบสวนคืนกัญชาของกลางให้แก่จำเลยตาม ป.วิ.อาญา มาตรา ๘๕

^{๑๑} ตามระเบียบสำนักงานตำรวจแห่งชาติว่าด้วยประมวลระเบียบการตำรวจไม่เกี่ยวกับคดีลักษณะที่ ๓๒ การพิมพ์ลายนิ้วมือ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ.๒๕๖๑

๕. การนำกัญชาไปใช้ประโยชน์หลังวันที่ ๙ มิถุนายน ๒๕๖๕

หลังจากวันที่ ๙ มิถุนายน ๒๕๖๕ แม้ “กัญชา” จะมีใช้ยาเสพติดให้โทษหรือทรัพย์สินที่ทำหรือมีไว้เป็นความผิดกฎหมาย และประชาชนทั่วไปมีสิทธิโดยชอบที่นำกัญชาไปใช้ประโยชน์ เช่น การผลิตโดยการปลูก มีไว้ในครอบครองเพื่อใช้ประโยชน์อื่น ๆ สำหรับตนเอง เช่น การนำไปทำหรือปรุงเป็นอาหาร การรับประทาน หรือดื่มกัญชาแปรรูปเพื่อบำบัดรักษาโรคร้ายไข้เจ็บของ ตนเอง หรือการเสพโดยการสูบกัญชาเพื่อนันทนาการ ของตนได้โดยชอบก็ตามแต่ “กัญชา” มีลักษณะทาง กายภาพเป็นพืชสมุนไพรชนิดหนึ่ง ดังนั้นการนำพืชกัญชา ไปแปรรูปหรือแปรสภาพแล้วนำออกขายในลักษณะ ผลิตภัณฑ์หรือยาสมุนไพรโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการ บำบัด บรรเทา รักษา หรือป้องกันโรคยังคงตกอยู่ภายใต้ บังคับของกฎหมายเกี่ยวกับ “ผลิตภัณฑ์สมุนไพร” และ “ยา” ฉะนั้นการนำกัญชาไปใช้ประโยชน์ในรูปแบบดังต่อไปนี้

(๑) การทำ ผสม ปรุง แปรสภาพ การเปลี่ยนรูป พืชกัญชา เช่น การต้มกัญชา หรือต้มกัญชาแล้วผสมกับ วัตถุดิบอื่น เช่น น้ำหวาน เป็นเครื่องดื่ม เข้าข่าย เป็นการผลิต “ผลิตภัณฑ์สมุนไพร” ที่ไม่ได้ขึ้นทะเบียน

ตำรับ หากนำออกขายหรือมีไว้เพื่อขายอาจเป็น การกระทำความผิดตาม พระราชบัญญัติผลิตภัณฑ์ สมุนไพร พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๔ มาตรา ๕๘ (๔) มาตรา ๑๐๖ ซึ่งมีระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือ ปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

(๒) การทำ ผสม ปรุง หรือแปรสภาพพืชกัญชา สำหรับใช้บำบัด บรรเทา รักษา หรือป้องกันโรค หรือ ความเจ็บป่วยของมนุษย์ เข้าข่ายเป็นการผลิต “ยา” ที่ มิได้ขึ้นทะเบียนตำรับยาหากนำออกขายหรือมีไว้เพื่อ ขายอาจเป็นการกระทำความผิดตาม พระราชบัญญัติยา พ.ศ. ๒๕๑๐ มาตรา ๔ มาตรา ๗๒ (๔) มาตรา ๑๒๒ ซึ่งมีระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกิน ห้าพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับเป็นต้น

ดังนั้นการนำกัญชาไปใช้ประโยชน์ จึงควรใช้เพื่อ ประโยชน์ของตนเองเป็นหลัก หากจะนำกัญชาไปใช้ ประโยชน์ทางการค้าโดยการแปรรูปนำออกขาย หรือเพื่อขาย โดยเฉพาะการแปรรูปเพื่อขายในลักษณะ เป็นยาหรือผลิตภัณฑ์สมุนไพร ผู้กระทำความผิดศึกษา บทกฎหมายข้างต้นและขึ้นทะเบียนตำรับหรือ ขออนุญาตต่อเจ้าพนักงานเจ้าหน้าที่ให้ถูกต้องเสียก่อน มิฉะนั้นอาจเข้าข่ายกระทำความผิดกฎหมายและถูกจับกุม ดำเนินคดีได้

จองผ่าน มีจำนวนจำกัด

หนังสือรวมคำบรรยาย ภาค 1/75

ดำเนินการจัดพิมพ์โดย แผนกคำขวัญและคำบรรยาย สำนักอบรมศึกษากฎหมายแห่งนิติบัณฑิตยสภา

1 ชุด มีทั้งหมด 16 เล่ม

ราคา

รับด้วยตนเอง ชุดละ 1,500 บาท
ปณ.ลงทะเบียน ชุดละ 2,100 บาท
ด่วน EMS ชุดละ 2,700 บาท

SCAN QR CODE

รีบๆ มาสั่งจองกัน นะคะ

สามารถ สั่งซื้อได้ ผ่านทางระบบ ออนไลน์ <https://textbook.thethaibar.or.th>

สวัสดิ์ศรีรับ สมาชิกจุฬาสตราชาวเนติบัณฑิตยสภาและผู้อ่านทุกท่าน

ด้วยคณะกรรมการบริหารกองทุนพัชรกิติยาภาเพื่อการศึกษากฎหมาย เห็นสมควรให้มีการสอบแข่งขันเพื่อรับทุนพัชรกิติยาภาเพื่อการศึกษากฎหมาย ไปศึกษาวิชากฎหมายระดับปริญญาโท ณ มหาวิทยาลัยคอร์เนล (Cornell Law School) จำนวน ๑ ทุน

อาศัยอำนาจตามระเบียบเนติบัณฑิตยสภา ว่าด้วยกองทุนพัชรกิติยาภาเพื่อการศึกษากฎหมาย (Bajrakitiyabha Fund for Legal Education) พ.ศ. ๒๕๔๙ ข้อ ๗ จึงประกาศรับสมัครสอบแข่งขันเพื่อรับทุนดังกล่าว ดังนี้

๑. คุณสมบัติของผู้มีสิทธิสมัครสอบ

- ๑.๑ มีสัญชาติไทย
- ๑.๒ ได้รับปริญญาตรีทางกฎหมายโดยได้เกรดเฉลี่ยไม่ต่ำกว่า ๓ หรือได้คะแนน ไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๗๐
- ๑.๓ สอบไล่ได้เป็นเนติบัณฑิต
- ๑.๔ ได้คะแนนสอบวัดระดับภาษาอังกฤษ ดังนี้
  - ก. TOEFL (internet - based) ไม่ต่ำกว่า ๑๐๐ คะแนน หรือ
  - ข. IELTS ไม่ต่ำกว่า ๗.๐ (overall band)
- ๑.๕ คะแนน TOEFL และ IELTS ตามข้อ ๑.๔ ต้องได้มาแล้วไม่เกิน ๒ ปี นับถึงวันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๖๕

๒. การคัดเลือกผู้สมัครเพื่อให้ได้รับทุน

- ๒.๑ ต้องผ่านการสอบแข่งขันโดยการสัมภาษณ์ ตามวิธีการที่คณะกรรมการบริหารกองทุนพัชรกิติยาภาเพื่อการศึกษากฎหมายกำหนด
- ๒.๒ ต้องผ่านการตรวจร่างกายและจิตใจจากคณะกรรมการแพทย์ของเนติบัณฑิตยสภา
- ๒.๓ ต้องได้ยื่นใบสมัครสามัญสมาชิกก่อนวันสอบแข่งขัน และเป็นสามัญสมาชิกก่อนได้รับทุนตามข้อ ๕.

๓. การรับสมัครสอบ

- ๓.๑ ผู้ประสงค์จะสมัครสอบดูรายละเอียดได้ที่แผนกประชาสัมพันธ์ เนติบัณฑิตยสภา และทาง internet พร้อมทั้งส่งพิมพ์หรือกรอกแบบฟอร์มในใบสมัครได้ที่ website ของเนติบัณฑิตยสภาที่ www.thethaibar.or.th
- ๓.๒ ให้ยื่นใบสมัครพร้อมหลักฐานตามข้อ ๔. ที่แผนกเลขาธิการ ชั้น ๒ อาคารเนติบัณฑิตยสภา เลขที่ ๓๒/๒-๘ หมู่ ๑๖ ถนนกาญจนาภิเษก แขวงบางระมาด เขตตลิ่งชัน กรุงเทพฯ ๑๐๑๗๐ หรือ ส่งใบสมัคร พร้อมสแกนหลักฐานฯ เป็นไฟล์ภาพ (.PDF/.JPG/.JPEG) ส่งทาง E-mail : prdir@thethaibar.or.th หรือ secretariat@thethaibar.or.th ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป ถึงวันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๖๕ ในวันเวลาราชการ

๔. หลักฐานที่ต้องยื่นพร้อมใบสมัคร

- ๔.๑ รูปถ่ายหน้าตรง ไม่สวมหมวก ไม่สวมแว่นตาคำ ขนาด ๓/๔ นิ้ว ถ่ายมาแล้วไม่เกิน ๖ เดือน นับถึงวันเปิดรับสมัคร จำนวน ๒ ใบ
- ๔.๒ ใบรับรองผลการเรียน (Transcript)
- ๔.๓ ใบรับรองผลสอบ TOEFL หรือ IELTS
- ๔.๔ ใบรับรองการเป็นสามัญสมาชิกแห่งเนติบัณฑิตยสภา หรือหนังสือรับรองการสอบไล่ได้ความรู้ชั้นเนติบัณฑิต จำนวน ๑ ฉบับ
- ๔.๕ สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน จำนวน ๑ ใบ
- ๔.๖ สำเนาทะเบียนบ้าน จำนวน ๑ ฉบับ
- ๔.๗ สำเนาหลักฐานอื่น ๆ เช่น ใบสำคัญการสมรส ใบเปลี่ยนชื่อตัว ชื่อสกุล (ถ้ามี) สำเนาหลักฐานที่ยื่นพร้อมใบสมัครทุกฉบับ ผู้สมัครต้องเขียนคำรับรอง “สำเนาถูกต้อง” และลงลายมือชื่อกำกับไว้ พร้อมทั้งนำหลักฐานฉบับจริงมาแสดงในวันสอบด้วย

๕. การรับทุน

ผู้ที่ได้รับทุนจะได้รับค่าใช้จ่ายตามอัตราที่ ก.พ. กำหนดสำหรับนักเรียนทุนรัฐบาลที่ศึกษาในประเทศสหรัฐอเมริกา

* กรรมการเนติบัณฑิตยสภา, ประธานอนุกรรมการประชาสัมพันธ์ เนติบัณฑิตยสภา

ทั้งนี้ การเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัย รูปแบบการเรียนการสอน รวมทั้งระยะเวลาในการศึกษาและสำเร็จการศึกษาให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และกรอบระยะเวลาที่มหาวิทยาลัยกำหนดไว้

ผู้ที่สนใจสามารถดูรายละเอียดเพิ่มเติม และดาวน์โหลดใบสมัครฯ ได้ที่ www.thethaibar.or.th กองทุนพัชรกิติยาภาเพื่อการศึกษากฎหมาย หรือสแกนคิวอาร์โค้ดนี้

สำนักอบรมศึกษากฎหมายแห่งเนติบัณฑิตยสภา

ขณะนี้ สำนักอบรมศึกษากฎหมายแห่งเนติบัณฑิตยสภา ภาค ๑ สมัยที่ ๗๕ ปีการศึกษา ๒๕๖๕ กำลังเปิดรับสมัครและชำระค่าธรรมเนียมการศึกษาพร้อมสมัครสอบได้พร้อมกัน รายละเอียดดังนี้

รับสมัครนักศึกษาใหม่ (ที่สำนักอบรม)	วันที่ ๒๕ เมษายน - ๓๑ สิงหาคม ๒๕๖๕
รับสมัครนักศึกษาใหม่ (ผ่านระบบออนไลน์)	วันที่ ๒๕ เมษายน - ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๕
(นักศึกษาเก่า) ชำระค่าธรรมเนียมการศึกษา	วันที่ ๒๕ เมษายน - ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๕
รับสมัครเรียนภาคค่ำ (บรรยายออนไลน์)	ตั้งแต่ ๒๕ เมษายน ๒๕๖๕ ไปจนกว่าจะเต็ม

กำหนดเปิดภาคเรียน

ภาคปกติ	วันที่ ๒๓ พฤษภาคม - ๙ กันยายน ๒๕๖๕
ภาคค่ำ	วันที่ ๒๓ พฤษภาคม - ๑๐ กันยายน ๒๕๖๕

แผนกตำราและคำบรรยาย

เปิดจองหนังสือรวมคำบรรยาย ภาคสอง สมัยที่ ๗๕ ปีการศึกษา ๒๕๖๕
จองผ่านระบบออนไลน์ <https://textbook.thethaibar.or.th> (๑ ชุด มี ๑๖ เล่ม)

รับด้วยตนเอง	ราคาชุดละ ๑,๕๐๐ บาท
รับทางไปรษณีย์	ราคาชุดละ ๒,๑๐๐ บาท (ลงทะเบียน) (รวมราคาจัดส่งแล้ว)
รับทางไปรษณีย์	ราคาชุดละ ๒,๗๐๐ บาท (ด่วนพิเศษ EMS) (รวมราคาจัดส่งแล้ว)

หมายเหตุ : ผู้ที่เคยจองผ่านระบบออนไลน์แล้วท่านสามารถเข้าสู่ระบบได้โดยใช้หมายเลขบัตรประจำตัวประชาชน ๑๓ หลัก (ไม่ต้องลงทะเบียนใหม่)

สอบถามรายละเอียดเพิ่มเติม โทร. ๐๒ ๘๘๗ ๖๘๑๔ และ ๐๒ ๘๘๗ ๖๘๐๑ - ๗ ต่อ ๑๐๖

แผนกหนังสือคำพิพากษาศาลฎีกาและวารสาร

เปิดสั่งจองนิตยสารทบทวนคดี เล่มที่ ๗๘ ประจำปี ๒๕๖๕
ผ่านระบบออนไลน์ ตั้งแต่วันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕ เป็นต้นไป

สอบถามรายละเอียดเพิ่มเติม โทร. ๐๒ ๘๘๗ ๖๘๑๒
หรือ โทร. ๐๒ ๘๘๗ ๖๘๐๑ - ๗ ต่อ ๑๐๕

แผนกหนังสือคำพิพากษาศาลฎีกาและวารสาร

เปิดให้ผู้สนใจสามารถสั่งจอง
หนังสือคำพิพากษาศาลฎีกา ประจำปี ๒๕๖๔
ตั้งแต่วันที่ ๙ กันยายน ๒๕๖๔ เป็นต้นไป

ผ่านระบบสั่งจอง
หนังสือคำพิพากษาศาลฎีกาและนิตยสารทบทวนคดีออนไลน์
<https://publication.thethaibar.or.th>
หรือ
Scan QR Code เพื่อเข้าสู่ระบบ

ติดต่อสอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ : แผนกหนังสือคำพิพากษาศาลฎีกาและวารสาร
โทร. ๐ - ๒๘๘๗ - ๖๘๑๒ หรือ ๐ - ๒๘๘๗ - ๖๘๐๑ - ๗ ต่อ ๑๐๕

ข่าว เนติบัณฑิตยสภา

ความคืบหน้าการจัดสร้างพระนิรโรคันตราย พระประจำเนติบัณฑิตยสภา

สมเด็จพระมหาธีรราชเจ้า (สุขิน ออคชิน) กรรมการมหาเถรสมาคม ผู้ช่วยเจ้าอาวาสวัดราชบพิธสถิตมหาสีมารามราชวรวิหาร และเลขาธิการสมเด็จพระสังฆราชได้เมตตาอธิบายพื้นฐานจิตและจารณแห่งทองเพื่อใช้เป็นมวลสารตั้งต้นในการจัดสร้างพระนิรโรคันตราย พระประจำเนติบัณฑิตยสภา โดยมีศาสตราจารย์พิเศษอรุณพล ไชยสุว่ง ประธานคณะกรรมการดำเนินการจัดสร้างพระนิรโรคันตราย พระประจำเนติบัณฑิตยสภา เป็นผู้รับมอบ ในการนี้ มีนายอวิรุทธ์ ขาวชัยกิตติกร รองอธิบดีผู้พิพากษาศาลฎีกา อารกกลาง และนายทีปกร โกมลพันธ์พร ผู้ช่วยเลขาธิการคณะกรรมการดำเนินการจัดสร้างพระนิรโรคันตราย พระประจำเนติบัณฑิตยสภา เข้าร่วมพิธี

บันทึกเทปรายการถวายพระพรชัยมงคลพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

เนื่องในวันเฉลิมพระชนมพรรษา ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๖๕

วันที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๖๕ เวลา ๑๖.๔๕ น. นางสาวปิยกุล บุญเพิ่ม นายกเนติบัณฑิตยสภา นำนายสิงห์ชัย ทินนซ้อน อุปนายกเนติบัณฑิตยสภา นายชาติ สุวรรณิน เลขาธิการเนติบัณฑิตยสภา นายศักดิ์ ช่างรังษี เลขาธิการสำนักอบรมศึกษากฎหมายแห่งเนติบัณฑิตยสภา นายอำนาจ พวงชมพู เจริญฤกษ์ นายปรเมศวร์ อินทรชุมนุม ประชาสัมพันธ์ นายเอื้อน ขุนแก้ว กรรมการฝ่ายต่างประเทศ และนางสาวนารี ตันตเสถียร กรรมการเนติบัณฑิตยสภา ร่วมบันทึกเทปรายการถวายพระพรชัยมงคลเนื่องในวันเฉลิมพระชนมพรรษาพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๖๕ ณ สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย (NBT) ถนนวิภาวดีรังสิต กรุงเทพฯ เพื่อแสดงความจงรักภักดีและสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณ

บรรณาธิการ | กลอง

เนื่องในโอกาสสมทวงคลวันเฉลิมพระชนมพรรษาพระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดี

ศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๖๕ ด้วยสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณที่ทรงประกอบพระราชกรณียกิจเพื่อประเทศชาติและประชาชนมาโดยตลอด ทรงดูแลปกป้องประชาชนด้วยน้ำพระราชหฤทัยที่เปี่ยมด้วยพระมหากรุณาอย่างมีอาจประมาณได้ กองบรรณาธิการจุลสารข่าวเนติบัณฑิตยสภาขอพระราชทานถวายพระพรชัยมงคล ขอพระองค์ทรงพระเจริญ ด้วยเกล้าด้วยกระหม่อม ขอเดชะ

เนื่องในเทศกาลวันอาสาฬหบูชาและวันเข้าพรรษา ประจำปี ๒๕๖๕ ระหว่างวันที่ ๘ - ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๖๕ กระทรวงวัฒนธรรม โดยกรมศาสนา ร่วมกับ คณะสงฆ์ หน่วยงานภาครัฐ องค์กรเครือข่ายทางศาสนา ภาคเอกชน และสถานศึกษา จัดกิจกรรมส่งเสริมพระพุทธศาสนา กิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมในมิติศาสนา โดยดำเนินการตามมาตรการทางสาธารณสุขที่เกี่ยวข้องอย่างเคร่งครัด นอกจากนี้ ยังมีการจัดกิจกรรมในรูปแบบออนไลน์ ได้แก่ Web Application แสดงข้อมูลวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา วีดิโอแอนิเมชัน “วันอาสาฬหบูชาและเข้าพรรษา” กิจกรรมการหล่อเทียนพรรษาประจำปีเกิด รวมทั้งกิจกรรมธรรมะออนไลน์ เพื่อให้ประชาชนได้ร่วมกิจกรรมตลอดพรรษา

จุลสารข่าวเนติบัณฑิตยสภาฉบับนี้ ประกอบด้วยเนื้อหา ดังนี้ บทอาเศียรวาทถวายพระพรชัยมงคล พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ประพันธ์โดย นัฐวุฒิ นาคเกิด, บทความ เนื่องจากปก เสนอเรื่อง “วันอาสาฬหบูชา วันเข้าพรรษา และวันงดดื่มสุราแห่งชาติ” โดย กฤษฎา บุญสมิต และ วาสนา เกตุแห่ง, บทความ ปัญหาจากข้อหาหรือกฎหมายที่น่าสนใจ เสนอเรื่อง “การชำระหนี้ของผู้ร่วมค้าในนามของกิจการร่วมค้า” โดย สุจิตรา แสงสายัณห์ อภิญญาสกุล กล่าวถึง สำนักงาน ชค. ข้อหาหรือกรณีหากไม่มีหนังสือมอบอำนาจจากบริษัท ถ. นาย ว. หุ่นส่วนผู้จัดการของห้างหุ้นส่วนจำกัด ช. ผู้ร่วมค้าที่ ๓ ดำเนินการส่งมอบงานโครงการก่อสร้างดังกล่าวตามสัญญาจ้าง ชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ อย่างไร ฯลฯ, บทความ ภาษาอังกฤษสำหรับนักกฎหมาย เสนอเรื่อง “วิเคราะห์ข้อสอบแปลอังกฤษเป็นไทยผู้ช่วยผู้พิพากษา (สนามใหญ่) สอบวันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕ โดย ดร.กนก จุลมนต์ เสนอเป็นตอนที่ ๑, บทความ วิเคราะห์ข้อสอบกฎหมาย : วิธีการตอบและตัวอย่าง” โดย รวิษฐ์ ชัยภักดิ์ เสนอเรื่อง “ข้อสอบอัยการผู้ช่วย (สนามจิว) พ.ศ. ๒๕๖๕” กล่าวถึง วิเคราะห์ข้อสอบวิชากฎหมายอาญา คำถามข้อ ๓, บทความ เรื่อง “สถานะและการดำเนินคดีเกี่ยวกับ “กัญชา” ตามประมวลกฎหมายยาเสพติดหลังวันที่ ๙ มิถุนายน ๒๕๖๕” โดย สันติ ผิวทองคำ กล่าวถึง การดำเนินคดีในคดีความผิดเกี่ยวกับกัญชา หลังจากการปลดพืชกัญชาออกจากบัญชีรายชื่อยาเสพติดให้โทษทั้งในชั้นการสืบสวนจับกุม การสอบสวนของตำรวจ การพิจารณาสั่งคดีของพนักงานอัยการ การพิจารณาคดีของศาลและการบังคับโทษจำคุกหรือโทษปรับและกระบวนการหลังคำพิพากษา ตลอดจนขอบเขตการนำกัญชาไปใช้ประโยชน์ เป็นเช่นไร ปิดท้ายด้วย “มุขข้าว” โดย ประเมศวร์ อินทรชุมนุม

พบกันใหม่เดือนสิงหาคม

กฤษฎา บุญสมิต

ติดตามอ่านจุลสารข่าวเนติบัณฑิตยสภาฉบับย้อนหลังได้ที่เว็บไซต์เนติบัณฑิตยสภา

<http://www.thethaibar.or.th>

เอกสารเผยแพร่ความรู้ แจกฟรี ห้ามจำหน่าย

(สงวนสิทธิ์ใช้ในกิจการของแผนกประชาสัมพันธ์ เนติบัณฑิตยสภาเท่านั้น)

จัดทำโดย คณะอนุกรรมการประชาสัมพันธ์เนติบัณฑิตยสภา จำนวน ๒,๕๐๐ เล่ม

เนติบัณฑิตยสภา เลขที่ ๓๒/๒ หมู่ที่ ๑๖ ถนนกาญจนาภิเษก แขวงบางระมาด เขตตลิ่งชัน กรุงเทพฯ ๑๐๑๓๐

พิมพ์ที่ : บริษัท กรุสยาม พิมพ์ชิ่ง จำกัด

๔๓/๑๓๒ ถนนพหลโยธิน แขวงอนุสาวรีย์ เขตบางเขน กรุงเทพฯ ๑๐๑๖๐